De stille bloei

Richard de Cneudt

bron
Richard de Cneudt, *De stille bloei*. Maatschappij voor Goede en Goedkoope lectuur, Amsterdam 1925

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/cneu001stil01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

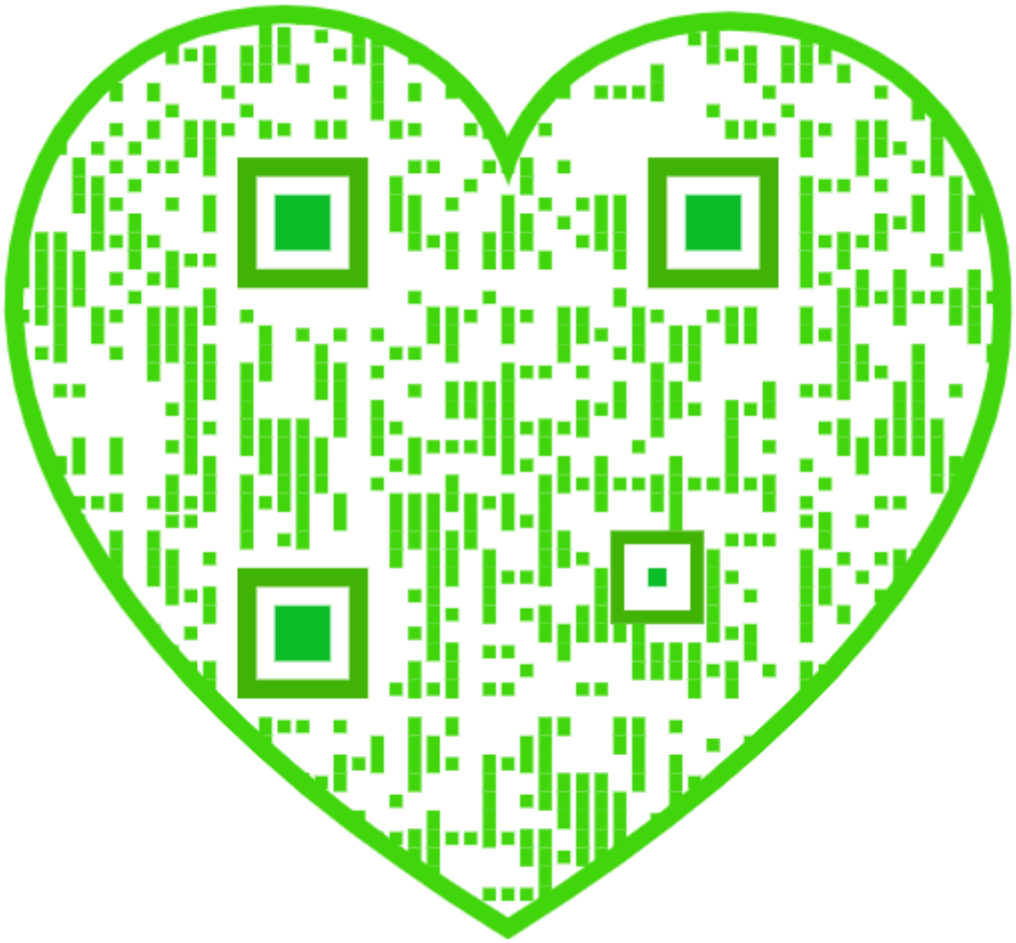

Aan Vlaanderen

O Vlaandren, Vlaandren, heilig land van mijn gedachten,
land van mijn droomen en mijn liefden en mijn haat,
schoon in de glorie van uw dagen en uw nachten,
droef om uw volk, dat blind zijn slavenwegen gaat, -

o Vlaandren, Vlaandren, land der ongeboren krachten,
waar elke kruin des wouds vol gouden vlammen staat,
maar dichters, arm en naakt, vergeefs een morgen wachten,
en gansch een volk verzinkt, en jubelt in zijn smaad; -

o Vlaandren, Vlaandren, waar de vrije wolken zeilen,
zingende torens staan in blijden zonneschijn,
en steden vredig in den droom der eeuwen zijn, -

gelukkig hij, die in uw beemden mag verwijlen,
en, wordt ge groot, met u naar 't rijzend licht mag gaan,
en, zoo ge sterven moet, met u mag ondergaan...

Liederen van het arme volk

Troostlied voor de schamele broeders...

Gij, die daar loom en zwijgend gaat
langs vreugdelooze wegen,
en heft uw bleek en strak gelaat,
nooit naar een blijden dageraad
van lentezachten zegen;

gij, die uw wrange pijnen draagt
naar lichteloozen morgen,
en, ongekend en onbeklaagd,
op uw gekneusde schoudren draagt
uw ongeweten zorgen;

gij, die van 's levens wondren weet
maar 't ver en vreemd bekoren,
doch, neergedrukt door daaglijksch leed,
tot zelfs den blijden lach vergeet,
die rijst bij zonnegloren;

gij, wroeters voor het daaglijksch brood,
naar killen plicht gebogen,
maar dragend steeds, bij nacht en nood,
een verren droom, onpeilbaar-groot,
diep in uw angstige oogen;

gij, werend uit uw eng bestaan,
de schoonheid, uit den booze,
die pal in 't aardsche slijk moet staan,
met vleuglen, die ten hemel slaan,
gedoopt in 't eindelooze;

gij, die al 's werelds smarten lijdt,
en in uw droom verlaten,
vol droef berusten verder schrijdt,
tot waar de dood uw ziel bevrijdt
van 't lang en zwijgend haten; -

gij, broeders in miserie, wie
de blijde menschen mijden,
die 'k, waar mijn licht-schuw leed ook vliê,
de donkre wegen kruisen zie,
waar ook míjn weeën schrijden;

gij, die ik liefheb, komt tot mij,
mijn min zal u beschermen,
mijn hert is úw, ik ben als gij,
ik breng u troost en medelij,
en liefdevol ontfermen;

ik weet dat ik u troosten moet,
en zachte woorden neuren,
die in den nacht van uw gemoed,
met teedre vreugden, vroom en goed,
de nare neevlen scheuren...

Gij schaamlen, die het lot vertrad,
heb ík niet veel geleden,
en op mijn donker, dreigend pad,
het eeuwig licht niet liefgehad,
en de eeuwigheid betreden?

Gij schaamlen, komt tot mij getreên,
want ik ben een der uwen,
zoo naakt als gij en vreemd-alleen,
mijn stem is droef van oud geween,
'k dool in den nacht, den schuwen;

maar, bleef geen doren mij gespaard,
het leed kon ál niet sloopen;
ik heb een teedren schat bewaard,
dien, als een wondren rozengaard,
ik voor uw smarten open...

Komt - vredig straalt het vóor u uit,
in gulden zomerzegen;
daar is geen menschelijk geluid,
alleen der vooglen blij gefluit,
klinkt, als een groet, u tegen...

Komt - aan den woudzoom ruischt de bron,
de vrije vlinders vliegen,
en aan den zuivren horizon,
in 't vlammend licht der zomerzon,
zie 'k rijpende oogsten wiegen.

De winden ruischen, 't loover zwelt,
Gods bonte bloemen bloeien,
tot lucht en wolken, bosch en veld,
saam tot één zee van kleuren smelt,
die naar al de einders vloeien...

En boven alles, eindloos wijd,
in vlammende victorie,
troont, weerglans van Gods majesteit,
de Zon, die 't al tot schoonheid wijdt,
des werelds trots en glorie...

Ga met uw lichtloos leed tot haar,
al bloedt ge uit duizend wonden,
en alles worde u schoon en klaar,
en waar uw armoe reize of vaar',
gij hebt het Licht gevonden...

Zoo komt tot mij en hoort en ziet,
en vredig moogt gij vinden,
der wolken vaart, der loovren lied,
den leeuwrik, die ter zonne vliedt,
den zoeten kus der winden.

Zoo komt tot mij, en 't worde u goed,
en boven al behoede er
u voor den nacht van uw gemoed,
't Licht, dat den droefsten beedlaar groet,
de Zon, der vreugden Moeder,

en neemt van mijnen teedren schat
iets door uw dagen mede;
wij hebben, elk langs eigen pad,
éénzelfde donkre zorg gehad,
zoo komt - ik breng u vrede,

want, in de Zon, die zeegnend richt
omhoog, uit álle lijden,
vinden we een vonk van 't Eeuwig Licht,
dat heimlijk reeds ons aangezicht,
gekust heeft, toen we schreiden...

Naar de arme zwoegers gaat mijn hart

Naar de arme zwoegers gaat mijn hart
en reikt mijn minnend mededoogen,
naar hen, die nooit, uit pijn en smart,
heffen hun glanslooze oogen
    ten hoogen.

Voor de armen voel ik mijn gemoed
van droeve liefde groeien,
ik draag hún wee in 't kruipend bloed,
en voel hún vlammend-roode boeien
    mij schroeien...

Hun licht- en droomloos leven gaat
ten onder, grauw, in doelloos kwijnen;
ik draag met hen zijn killen smaad
en voel alom zijn wrange pijnen
    mij schrijnen.

O volk, dat leeft en zwoegt en sterft
ten dorren akker der ellende,
door 's levens vreugd versmaad, onterfd,
wiens lijden heeft, waar 't lot u zende,
    geen ende;

o volk, wie op uw donkre baan
bloed-druplend, aller smarten kroon beidt, -
eens zult gij, vrij, ter bane gaan,
die langs der wereld smart en hoon leidt
    ter Schoonheid;

eens zult gij zelf, jong, schoon en rein,
aan de eeuwen loop en wezen wijzen,
en in den verren glorieschijn
der groeiende aardsche paradijzen
    verrijzen...

De oude zwerver

I

Oud mannetje, gebogen
en hulploos als een kind,
doet, met droef-starende oogen,
zijn tocht, door weer en wind.

'k Zie hoe hij, stram, versteven,
wat schaamle koopwaar draagt,
er voor, in schuchter beven,
een luttel prijsken vraagt.

'k Zie hoe hij, moeizaam strompelend,
van deur tot deur zich sleept,
kindsch in zijn eigen mompelend,
door sneeuwjacht voortgezweept,

speurend naar alle zijden
of niets hem onraad spelt,
in angstig, schuw verbeiden,
aan al de huizen belt...

Maar, door gordijn en ruiten,
loert menig koud gelaat,
en laat den schooier buiten,
in weer en wind, op straat,

en wie daar, niets vermoedend,
al eens zijn deure ontsluit,
hij slaat heur daadlijk, woedend,
weer toe, met norsch geluid.

Zoo, door elkeen verlaten,
schuw, door geen mensch beklaagd,
doolt hij langs kille straten,
van huis tot huis verjaagd,

tot hij, ineengedrongen,
aan donkren muur geleund,
den mond in leed verwrongen,
van kou en honger kreunt,

terwijl een traan, uit wrang en
eindeloos wee gebaard,
rolt langs zijn maagre wangen
in zijnen grauwen baard.

II

Kom binnen, oude zwerver,
verjaagd van straat tot straat,
geen ijzge wind doorkerve er
langer uw droef gelaat...

Treed uit de barre vlagen
en warm u aan mijn haard;
die leed en armoe dragen
zijn broeders op deze aard.

Zoo met wat schrale weelde
mijn poovre disch u beidt, -
één zelfde moeder teelde
ons beider schamelheid:

de druk der donkre zorgen,
die grijnzend, zwaar en loom,
met ijzren vingren worgen
de schoonheid en den droom; -

en zoo ik, nijdig wroeter,
geen kou, geen honger lijd,
van dieper wonde bloedt er
mijns levens eenzaamheid:

mijn strijd bij dage' en nachten
om daaglijksch karig brood,
die al mijn lichtgedachten
en al mijn schoonheid doodt,

mijn droom van schooner leven,
vol vreugden, hoog en rein,
die doolt, langs naakte dreven,
en sterft, van zorg en pijn.

Treed uit de barre vlagen
en warm u aan mijn haard,
wie leed en armoe dragen
zijn broeders op deze aard.

Moeder, met haar kind in de armen

Moeder, met haar kind in de armen,
beedlend langs de kille straat -
niemand, die met zacht erbarmen
haren kruisgang gadeslaat...

Al de huizen zijn gesloten,
al de harten zwijgend toe,
en zij doolt, door elk verstooten,
eenzaam verder, stervensmoe...

IJzig leekt de kille regen
uit de luchten, grauw als lood,
striemend huilt de wind haar tegen
lijk in huivring van den dood.

't Kindje, zwak, armbloedig wezen,
schreit van honger, klaagt van dorst,
en zij drukt, vol rillend vreezen,
het aan de uitgedroogde borst,

en alleen haar stille tranen
kussen 't koortsig mondje dicht,
of nog, voor haar liefdrijk wanen,
voor een poos de ellende zwicht,

maar het schreit weer, 't schreit gestadig,
pijnlijk-stil, één droeve klacht,
en 't vervolgt haar, ongenadig,
tot zij eensklaps, droef en zacht,

eenzaam, in haar leed verlaten,
tragisch, in haar groot verdriet,
in de rust der kille straten
zingt een oud en roerend lied...

O dat lied, zoo schoon, zoo teeder,
waarin eindloos droef en diep,
al des werelds weemoed weder
smeekend om erbarmen riep, -

'k heb het vroom in mij gedragen,
of ik 't nooit vergeten zal,
'k hoor 't in al mijn droomen klagen,
en het volgt mij, overal,

en ik staar, met vochtige oogen,
naar dat schrijnend beeld van wee,
neem 't, vol eindloos mededoogen,
voor altoos door 't leven mee:

Moeder, met haar kind in de armen,
beedlend langs de kille straat,
en dat lied, dat om erbarmen
smeekend langs de huizen gaat...

Fabriekswerkers

Lusteloos, in lange reken,
zie 'k de moegeslaafden gaan;
'k voel mijn hart van weedom breken,
en ik staar hen zwijgend aan...

'k Hoor geen kreet van vreugde stijgen
uit den stillen, stommen stoet;
ziet - ze gaan in 't drukkend zwijgen
van hun lichteloos gemoed.

Moe van 't werk en loom van zorgen
hebben zij den lach verleerd,
en naar 't licht van blijdren morgen
nooit hun strakken blik gekeerd...

Traag en loom kruipt door hun aadren
't bloed, dat nooit van jubel zwol,
en van 't dol geraas der raadren
is hun hoofd nog zwaar en vol...

Loom begonnen, moe geëndigd,
scheidt hun dag den tragen tijd,
en de strijd des broods bestendigt,
zonder hoop, hun schamelheid...

Aan den slaafschen plicht geketend,
in miserie's nijdgen schroom,
zonder vreugden, arm, onwetend
van der Schoonheid gulden droom, -

gaan zij voort in lange reken,
talloos, en toch droef-alleen,
en geen blijde woorden breken
lichtend door hun zwijgen heen,

gaan zij langs de smalle wegen,
waar der schaamlen weemoed ligt,
en alleen de fijne regen
kust hun droevig aangezicht...

Naar de fabriek...

Wijd gapen de reuzige poorten
en wachten den menschlijken buit;
stil schrijden de drommen voort en
verdwijnen in fluistrend geluid.

Uit sloppen en stegen komen
steeds andere, een traag-golvende vloed,
en 'k volge droef den loomen,
den lusteloozen stoet...

't Zijn krachtvolle mannen, gebogen
naar dagelijksch droef slameur,
met diep in hun glanslooze oogen
der dagen grauwe sleur;

't zijn bleeke vrouwen, dragend
harer schoonheid bloesem en vrucht,
gelaten, morrend noch klagend,
ter werkplaats, verfoeid en geducht...

't Zijn kinderen, jongens en meisjes,
luid gichlend in bandlooze vreugd,
reeds schendend, in schunnige wijsjes,
den teederen bloei hunner jeugd...

Maar, de strakke blikken gericht naar
den stoet, die aldoor vergroot,
eenbaarlijk, voor allen onzichtbaar,
wandelen de Armoe en de Dood,

en trekken mee, bleek, zwijgend,
beloerend den kostbaren buit,
de poort in, die zich dreigend
en zwaar achter beiden sluit...

De arme schoolmeester

Gij zijt een kind van 't arme volk, geboren
uit bleeke moeder, zwak van groeiend kroost,
en vader, zwoegend zonder hoop noch troost,
en gansch uw hart zal aan dat volk behooren.

Geen zomer, die voor u vol rozen bloeit,
geen morgendroom zal in uw peinzen gloren,
geen avondzang uw moeden zin bekoren, -
arm zwoeger, aan uw grootsche taak geboeid.

Gij zijt een vader voor het kind der armen,
dat naakt, berooid, ter poort des levens staat,
maar, aan úw hand, glimlachend verder gaat
en veilig weet uw eindeloos erbarmen...

Gij zijt de Goede, die zijn armoe kust,
de heilige, die treedt door zijn gedachten,
in gouden nimbus van verborgen krachten,
de eeuwige Zaaier, die niet poost noch rust.

Na langen dag van tobben, zwoegen, zorgen,
vindt de avond u ten zelfden arbeid weer,
en thuis, gebroken, zit ge schrijvend neer,
bereidend, 's nachts, de taak van elken morgen.

Gij schenkt een moeden glimlach aan uw vrouw,
die bleek van eigen zorg, met koortsige oogen,
naarstig op 't nachtlijk naaiwerk zit gebogen,
en wroet weer voort, deemoedig in uw rouw.

Gij, die uw leven wijdt aan 't kind van vreemden,
drukt schaars aan 't hart uw eigen kwijnend kroost,
en waar, na 't werk, de minste zwoeger poost,
bij kinderlach en -spel, aan groene beemden

van huislijk heil bij vredig avondlicht,
wrocht ge aan uw taak, en strooit met volle handen
het vruchtbaar zaad der schoonheid langs de landen,
een verren weemoed op uw aangezicht...

Vader, berooid van gouden kindervreugden,
zwoeger, die zelfs aan eigen huis en haard,
slavend aldoor, geen zoete bloemen gaart,
dragend, in stilt, uw ongeweten deugden, -

wie reikt de hand u, reddend, uit den nacht,
plaatst in het licht uw lang-miskende waarde,
en heeft u, uit des levens rijke gaarde,
één gouden vrucht, één roode roos gebracht?

Steeds grijnst het spookrig schrikbeeld der ellende
u en uw kroost van alle kanten aan,
en 't is, waar of uw wankle schreden gaan,
strijd zonder rust, en zorgen zonder ende.

Betaald gelijk een kruier, min geacht
dan geestelooze rijkgeworden deernen,
en weldoorvoede tappers der taveernen,
- want geld geeft aanzien, rijkdom eer en macht -

slachtoffer der eerzuchtgen, die bereid
steeds om de vleuglen van uw geest te fnuiken,
uw noblen naam als schild en schut gebruiken,
uw heilig werk als vaandel in den strijd;

opvoeder van de komende geslachten,
baanbreker van den schoonen nieuwen tijd,
gij, die het Rijk der Schoonheid voorbereidt,
maar zelf niet maait den oogst van uw gedachten;

gij die, te vroeg geknakt, zelfs in den dood
geen vree moogt vinden en geen mededoogen,
maar angstvol sterft, met vóor uw brekende oogen
het bang vizioen der dierbren in den nood;

maar, zoo ge nu, miskend, de laatste zijt,
wiens werk, in zorg en donkren nacht geboren,
eens in het licht der eeuwigheid zal gloren, -
u zij dit hart, dit smartlijk lied gewijd...

De arme droomer

't Hoofd is u vol met duizenden gedachten,
en klopt en hamert, of het breken moet...
Gij zwoegt te veel in eenzaam-bange nachten,
gebogen onder rooden lampengloed...

Als gij uw langen dag hebt doorgewroet,
in slaaflijk werk, dat vergt uw beste krachten,
uw zwaren plicht volbracht met liefde en moed,
dan komt geen rust de strenge taak verzachten,

't zijn andre, heilger plichten die u wachten:
hebt gij met schoonheid schaars uw dag gevoed,
voor elken droom uw naarstig werk behoed, -

gij wekt het ál, in edelst-hoog betrachten
en 't koortsig kloppen van 't onrustig bloed,
bij lampenschijn, in eenzaam-schoone nachten.

De stoet der werkeloozen

Het is eenlange, treurig-stille stoet,
van stoere mannen in de kracht der jaren,
met oogen, glansloos lijk hun dof gemoed,
die, strak van wee, naar vage verten staren.

Geen werk, geen brood, maar in het kruipend bloed
het gif der wanhoop, - zóo, met loomen, zwaren,
gedrukten tred, trekken de stomme scharen
traag door de stad, die zwijgend hen begroet.

Een kille najaarsregen schudt de blaren
van 't welkend loover der kastanjelaren,
die druipend langs de doode lanen staan...

In vale verten hoor 'k de klokken zuchten,
en tragisch-groot onder de grauwe luchten
zie ik den stoet der werkeloozen gaan...

De schrebieldenraapsters

Ik zie ze wroeten, stijf en stram gestopen,
bezijds de spoorbaan op het braakliggend land,
waar 't rottend vuil der groote stad bij hoopen
grauwe assche klaart in gouden zonnebrand.

Een omgebogen haaksken in de hand,
lijk schuwe dieren hongrend neergekropen,
wroeten zij koortsig, elk naar zijnen kant,
de bruine zenders en den afval open.

't Zijn havelooze kindren, bleeke vrouwen,
schuw bedelvolk met tragisch aangezicht,
de blikken strak naar 't schamel werk gericht,

miserie-volk, scharlend in stom mistrouwen
en nijdgen haat den schralen buit te gaar,
in bonte reken knielend naast elkaar...

Zijt gij van alle vreugden...

Zijt gij van alle vreugden niet verstoken,
is schoonheid u geen bittre spotternij,
wordt daaglijks niet uw teeder hart gebroken,
mijn arm, schoon volk, om wien ik eenzaam schrei?

Gij, die ik ken en liefheb, komt tot mij,
ik weet een troostlied, zacht, onuitgesproken,
ter bronnen van mijns harten poëzij
heimlijk gevoed, en, lijk de roze ontloken

in stillen gaard, wachtend heur schatten biedt,
zoó reikt naar u de schoonheid van mijn lied,
in stillen droomtuin van mijn ziel geboren.

't Ruischt om uw hoofd in teedren klankenval,
en 't licht van zijn oneindge goedheid zal
uw komrend hart en moê gelaat omgloren...

Elk heeft u lief...

Elk heeft u lief met zoetgevooisde woorden,
en prijst om strijd uw bleeke schamelheid,
één lofzang, zwaar van velerhande akkoorden,
één glorie, die uw lichtlooze armoe wijdt...

Maar wie, die ooit uw roerend klagen hoorden,
- verlaten kindje, dat om moeder schreit -
met schoon geluid misschien uw hart bekoorden,
heeft u, mijn volk, uit druk en rouw bevrijd?

Wie kwam tot u met zegenende handen,
wie gaf zijn liefde u en zijn medelij,
bracht u belangloos kostbare offeranden?

Dat u míjn troostlied welgevallig zij,
úw smarten voel ik in míjn boezem branden,
ik heb u lief, want ik ben arm als gij.

Ik denk aan 't zwoegend volk

Ach, kermis overal en feestroes allerwegen...
Ik denk aan 't zwoegend volk, dat honger lijdt en zwijgt,
en in zijn schamelheid verdoken en verlegen
steeds dieper 't moede lijf naar donkere aarde nijgt...

't Geld sliert de handen door gelijk een gouden regen,
die over ijdlen waan en boosheid nederzijgt,
en 't laagste schoon maakt in zijn ruischend-milden zegen,
maar 'k hoor een kranke stem, die om erbarming hijgt,

voor 't zwakke wichtje, dat aan de armoe toegewijd,
ter dorre moederborst van grooten honger krijt,
'k zie oude domplaars gaan ter schamele offeranden,

en vrouwen, bleek van zorg, met saamgevouwen handen,
en levens die vergaan in krotten zonder licht -
en 'k voel de droefheid van mijn peinzend aangezicht...

Het volk is schoon en groot...

Het volk is schoon en groot, - een kind vol blij vertrouwen,
dat lieflijk, om een woord van teedre goedheid, lacht,
doorlaaid van geestdrift, sterk van ongetemde kracht,
met oogen, die verrukt naar 't wonder leven schouwen.

Het volk is groot en schoon, mijn teerste liefden vouwen
vleiend haar vleuglen dicht om de ongeschaafde pracht,
die in zijn diepten, nóg door druk en rouw gesmacht,
wacht op den blijden kus der lichtende landouwen...

Het volk is groot en schoon in deugden en gebreken,
een reus die bergen torst, granieten rotsen breken
kan met zijn ijzren vuist en stroom en zeeën dwingt,

maar zacht is als het lam, dat in de dalen springt,
en goed gelijk het kind, dat nimmer moegekeken,
steeds nieuwe wondren vindt en, zonder zorgen, zingt...

Arme-menschen-tragedie

Inleiding

Dit is een droef verhaal van oude dompelaren,
die zwoegden, 't leven door, om karig daaglijksch brood,
die zagen, aan de kim, nooit blijder morgen klaren,
en gingen, liefdrijk-één, saam naar den stillen dood, -

van arm droef leven, dat geen helle stralen schoot,
maar schoon als heldendaden, waarnaar de eeuwen staren,
waarvan de grijsaard spreekt bij droomend avondrood,
en liedren, vlammend-goud, de heugenis bewaren...

Dit is een droef verhaal van zorg en zwaren nood,
van stille vreugden, die der schaamlen wegen klaren,
versmade deugden, die vergeten helden baren,

van trouwe liefde, die onsterflijk schoon en groot,
twee armen zwoegers 't licht der eeuwigheid ontsloot...

Dit is een droef verhaal van oude dompelaren...

I. Aan 't open raam

Zij zitten zwijgend voor het open raam,
gebogen oudjes in den last der jaren,
en 'wijl zij droevig naar elkander staren,
strenglen zij zacht de stramme handen saam,

en bij 't geruisch der prille voorjaarsblaren,
gedragen op der lentewinden aâm,
onuitgesproken, maar in killen, klaren,
angstigen toon, fluistert éenzelfde naam:

Naar 't Hof, naar 't Hof... en klagensmoede schouwen
hun angstige oogen naar een donkren nacht,
die vol verschrikking, dreigend op hen wacht:

Zij, arme, naar 't Gesticht der oude Vrouwen,
en hij, de domplaar, naar 't Oudmannenhuis...
Schoon sterft de dag in zeegnend bladgeruisch...

II. Trilbeelden

Gelijk een reeks van trilbeelden verglijdt
op 't witte doek, klaar-lichtend in het duister,
gaat, vóor hun oogen, zwak en moegeschreid,
zacht-guldend in herdenkens teedren luister,

hun naarstig leven, schoon van zorg en strijd,
gewiegd door liefdes zegenend gefluister,
en van der jaren donkren druk bevrijd,
ontheven van der tijden band en kluister,

komen hun schaamle vreugdetjes gezwind
zich reppen uit de neevlen van 't verleden,
veel oude droomen lachen als een kind,

die, licht van voet, hun zwevend nadertreden,
en oude smarten komen vóor hen staan,
lijdzaam en stil, en zien hen zwijgend aan...

III. Verzonken sprookjesland

't Is als een droom van verren morgengloed,
vol zilvren stemmen, die sinds jaren zwegen,
verzonken sprookjesland, weer opgestegen
uit stille zee en wiegend op den vloed...

Zij zien elkaar, met blijden glimlach, tegen,
de meidag bloeit in hun verrukt gemoed,
hooren weer fluistren, godlijk schoon en zoet,
van liefde en jeugd langs ruischende avondwegen...

Naar verre zon, die 't Westen vlammen doet,
zeilt, duizendvormig, traag de wolkenstoet,
godlijke rust komt plechtig neergezegen,

en zalig, in der jonkheids blijden zegen,
wandlen ze omstrengeld, oog en hart in gloed,
de toekomst in, die stralend hen begroet...

IV. Toen kwamen kindren...

Toen kwamen kindren, velen, en elk jaar
dat God verleende, bracht zijn zegen mede.
Schaars lag hun schip veilig aan kalme reede,
ruw was de weg, de strijd des levens zwaar.

Veel stormen dreigden, zonder rust of rede,
hun broos geluk met grijnzend doodsgevaar;
bleek loerde 't leed hen toe bij elke schrede,
en rees een ramp, bij rillend rouwgebaar,

en ziekten kwamen, bleeke lijdensschaar,
een stoet van weeën, troostelooze en wreede,
voor tranen blind, en doof voor elke bede, -

maar liefdevolle kinderoogen, waar
een godlijk licht uit straalde, puur en klaar,
zagen hen aan, en brachten vreugde en vrede.

V. Een enge kringloop...

Zóo ging hun leven voort van arme menschen,
- een enge kringloop in ommuurden tuin,
met vreugdebloesems, die in knop verflensen,
en welkend loof, bij lente al broos en bruin,

dwergboompjes, krachtloos, groeiend scheef en schuin,
treurbeeld van dierbre en onvoldragen wenschen, -
zóo, hooploos cirklend in bekrompen grens en
stuitend alom op veler vreugden puin,

was hun arm menschenleven, elken dag,
maar toch zoó schoon en boven ál begeerlijk,
omdat ze elkaar, met eenen blijden lach,

zuiver en trouw, maar onaantastbaar heerlijk,
beminden, lijk elkander nooit wellicht
twee menschen minden vóor Gods aangezicht.

VI. Donkere dagen

Toen rezen donkre dagen aan de kimmen,
als 't werk ontbrak, de laatste stuiver vlood,
en elke dag den naren nood zag klimmen,
die allen in zijn woeste waatren sloot.

Dan doemden, angstvol, hongers donkre schimmen -
zwijgende boden van den droefsten dood,
beloerend allerzijds, in smadend grimmen,
de kindren, schreiend om een droog stuk brood.

Maar, toen de kleinen hongrend slapen waren
zaten ze elkaar, bij de' uitgedoofden haard,
van koude rillend, zwijgend aan te staren,

en, voor der wanhoop sloopend gif bewaard,
vonden zij, schreiend in elkanders armen,
hun trouwe liefde in zegenend erbarmen...

VII. Alleen

De kindren groeiden, elk naar eigen wijs,
wrochten in werkhuis en fabriek, tevreê
zoo de armoe wijken wou, één ging op zee,
en kwam nooit weder van de verre reis;

weer andren velde Doods onzaalge Zeis,
en, praalziek, min bij nijpend leed gedwee,
viel 't liefste meisje in schande, en stierf in wee;
't kindje der zonde bracht weer vreugde en vree,

en wie nog bleven, trouwden, één voor één,
het kleinkind laatst, - toen waren beiden grijs,
zoo zwak en oud, gansch eenzaam en alleen,

maar de oude liefde, wakend om hun schreên,
herschiep hun huisken tot een blank paleis,
hun hofken tot een bloeiend paradijs...

VIII. Het karig brood...

Al was hij oud en van zwaar werk gebogen,
tóch wrocht hij voort, en won het karig brood,
dat beiden voedde, en godlijk schoon en groot
lag steeds de liefde in beider moe-droeve oogen...

Zacht, als een droom, was 't wijkend avondrood
van hun arm leven en hun dagen bogen
zich vredig neder in der tijden schoot,
kalm beidend Doods oneindig mededoogen...

In 't eigen huisken, waar de kindren speelden,
leefden zij bei nu zalig voor elkaar,
en als in 't hofken, vrij, de vogels kweelden,

de zonnestralen, speelsch, hun raamken streelden,
was alles, huis en hofken, schoon en klaar,
van goedheid licht, van schoonheid wonderbaar...

IX. Gouden bruiloft

Toen vierden zij hun gouden bruiloft, heel
de wijk, door koortsig feestvuur aangestoken,
nam juichend aan de grootsche hulde deel;
vlaggen aan al de huizen, versch ontloken

bloemen alom, geschenken rijk en veel,
de buurpoëet had schoon in dicht gesproken:
- ‘de groote dag was eindlijk aangebroken,’ -
in elke herberg danste, op zoet gespeel,

de blijde jeugd lustig ter hunner eere,
wandelmuziek trok schettrend weg en weere,
vuurwerk ontstak zijn sprookjes-kleurenbrand,

en keerskens, flikkrend in hun hoopken zand,
naast duizend kleurge lampkens allerwegen,
strooiden, op 't feest, hun gouden sterrenregen.

X. 's Avonds laat...

Toen ze eindlijk, 's avonds laat, de bloemomrankte ramen
voor 't feestelijk gejuich der straten veilig dicht,
ál kindren en kindskindren weg, stil-droomend samen
zaten in rooden schijn van vredig lampenlicht,

en één voor één, in bonten stoet, blij rijzen kwamen
Dags gouden vreugden vóor hun peinzend aangezicht,
die, zachtjes wijkend, ál maar schooner vormen namen,
dankten zij needrig God, dat zij hun zwaren plicht

van arme zwoegersmenschen tot het laatst volbrachten,
en thans, in 't helder licht van zeegnende gedachten,
nóg schrijdend, schoon gebukt van 's levens loom gewicht,

glimlachend, hand in hand, twee kinderen gebleven,
traden, in trouwe min, ten winter van hun leven,
den kalmen, klaren blik naar de Eeuwigheid gericht...

XI. Toen kwam het ergste...

Toen kwam het ergste, lijk in avondluchten,
puur als een meidroom, storm den nacht verwekt...
Wat beiden, huivrend, langen tijd reeds duchten:
't licht werk, dat hem meelijdend werd verstrekt,

maar steeds hun schaamle taaflen had gedekt
met stil geneugt van late wintervruchten,
slospte zijn krachten, die genaadloos vluchtten,
en lijk het zwerk, mei-zuiver, onbevlekt,

in donkren storm plots schaduwt naar den nacht,
zoó ging het hun, en 't noodlot werd volbracht:
hij, zwak, oud man, verloor zijn werk, de dagen

brachten geen ander, voor zijn schuchter klagen
bleef elk gevoelloos, en de ellende schreed
hun leven in, dat in den nacht vergleed...

XII. Het gruwbaar schrikbeeld

Geen, die den armen, ouden dompelaar,
door gansch een zwoegend leven afgesloofd,
reddend de hand wou reiken in 't gevaar...
Hun eigen kindren, machtloos, bogen 't hoofd,

met last van eigen kroost, onmenschlijk zwaar,
hun vrienden waren arm als zij, beroofd
van alles, en zoo schreden beiden naar
den nacht, den laatsten glans der hoop gedoofd.

En magen, vrienden, hoe hun harten bloedden,
spraken éenzelfde woord: alleen 't Gesticht,
kon hen voor schaamlen bedelstaf behoeden...

Hel, uit den nacht, rees, in ál rooder licht,
zweepend hun angst met geeselende roeden,
dat gruwbaar schrikbeeld vóor hun aangezicht...

XIII. Naar de scheiding

Het werd beslist, niets kon de ramp bezweren:
Zij zouden beiden, elk langs eigen baan,
voor goed gescheiden, naar het Armhuis gaan,
en eenzaam-droef, in stil vergeefsch begeeren,

hun matten blik naar dood Verleden keeren...
Kon 't leven hen met ruwer roeden slaan?
Wat hadden ze, arme dompelaars, misdaan,
- nijdige wroeters in den tuin des Heeren -

dat zulk een bittre kelk van smaad en schand,
hun niet gespaard werd in hun laatste dagen,
dat beiden moesten, elk van zijnen kant,

eenzaam en oud, 't brood der genade vragen,
na gansch een leven liefdrijk samenzijn?
Gij die dit leest, krimpt niet uw hart van pijn?

XIV. De laatste dag

Zij zouden morgen in het armhuis treden.
Nu was het Zondag, 't was de laatste dag,
en voor hun oogen schreed, bij traan en lach,
de lange stoet der schimmen van 't verleden.

Stil lag de kamer of, in vroom ontzag,
alle geluiden, lijk in droom, vergleden,
en, luistrend naar hun beider harteslag,
naar 't eindelooze zwijgend de uren schreden.

Was het de Dood, die lokkend naar hen zag?
Een kille huivring voer door al hun leden,
en in hun weelijk-starende oogen lag

een vreemd, schuw licht... Dan lijdzaam, moegestreden,
spraken zij zacht hun laatste vreêgebeden...
Stil schreden de uren, 't was de laatste dag.

XV. Door de open raamkens..

Door de open raamkens keek het voorjaar binnen,
jong Mei-vorst, voor wien aarde en hemel zwicht...
Het was een dag van vredig-teer beminnen,
een dag van schoonheid, blauw in gulden licht...

Stil-ruischend bloeide, aan 's hemels glanzge tinnen,
't Mei-wonder open als een grootsch Gedicht,
en rhytmisch zong, in bloei van ziel en zinnen,
elk leven, trotsch ter blijde Zon gericht...

Elk blaarken deed zijn goddelijken plicht,
en groeide lieflijk voór Gods aangezicht,
en alles droeg Lichts glansrijk overwinnen,

en alle heemlen zagen, vér en dicht,
weér rijzend uit der eeuwen tijdsgewricht,
onsterflijk-jong, de nieuwe Lent beginnen...

XVI. Het was een zondag...

Het was een Zondag, vroom en uitverkoren;
de huizen stil, en alle menschen wijd.
Droomvol en schoon, in zwijgende eenzaamheid,
werd avond vredig uit den dag geboren.

Daken en ramen vlamden, wijd en zijd,
in gouden brand van stervend zonnegloren,
en naar der wolken verre majesteit
rees, eeuwenoud, de statige oude toren.

Zoet klonk gespeel van verre kinderschaar,
en vrome klokken zongen, kalm en klaar,
den droom der heemlen boven de aardsche stede;

uit alle verten daalden rust en vrede...
Zij baden - Schenke God hun meelij en genâ...
Droef klaagt het lied van een harmonika...

XVII. Het hofken

Plots traden beiden vóor het raam, en zagen
hun hofken schoon in laatsten zonneschijn.
Zoet-ruikend stond paars-bloeiende jasmijn,
en geur van meidoorn steeg uit verre hagen.

Een enkle vogel zong nog, zilverrein,
onder hun raam den zoeten lof der dagen,
steeds schooner rijzend in Gods welbehagen...
Zal dit hun laatst, aardsch lied van liefde zijn?

Op 't wuivend gras streek witte vlinder neder,
en leek een teere, blank-gestorven droom,
een windje woei, en stierf weer, zacht en vroom.

De laatste dag was eindloos droef en teeder,
maar niet op aard, - in wrange scheidenspijn
zou hun de nieuwe morgen lichtend zijn...

XVIII. Toen werd het nacht...

Zij vielen, schreiend, aan elkanders hert,
en schreiden al de tranen van hun oogen.
Toen klonk haar stem, vreemd, als uit donkrevert,
stil-klagend riet, door schuwen wind bewogen.

‘Zijt ge bereid?’ En dof van wilde smert
was 't antwoord: ‘Ja - God hebbe mededoogen!’
Zij sloten beiden 't raam, en stiller werd
het vogellied, en door de kamer togen

vreemde gestalten, uit de stilte ontwaakt...
De storsen werden neergelaten, deuren
gesloten, alle reten dichtgemaakt.

Toen werd het nacht. Alleen het vreemde neuren
van d' eenzaam-zoeten vogel klaagde zacht,
ver als een zucht, die wegsterft in den nacht...

XIX. Vizioen

Zij schreed naar 't gaskomfoorken, roestig-oud,
en draaide 't open, stil en vastberaân,
dacht even, met snel-weggepinkten traan,
nog aan de lente buiten, blauw en goud.

En de oude man liet, roerloos, haar begaan,
wee-oogen starend, handen klam en koud...
De stem der wereld klonk gedempt, verflauwd,
in verre stad hoorden zij de uren slaan.

Zij zaten spraakloos bij elkaar, vertrouwd
dat uit den nacht, in schoonheid duizendvoud,
een nieuwe morgen stralend op zal staan,

een Eeuwge Dag, reeds in vizioen aanschouwd,
waarin ze, omstrengeld, door Gods min bedauwd,
zullen, onscheidbaar, naast elkander gaan...

XX. De stille dood

Stil vloden de uren, alle stemmen zwegen,
om beiden zonk de droomenlooze nacht.
In verre luchten stierven, droef en zacht,
de wondre klokken, die ten hemel stegen.

Stil vogellied verklonk in doffe klacht,
geen kinderlach bracht nog zijn teedren zegen,
de Dood, de Dood kwam nader allerwegen,
plots zweeg het uurwerk, en het was volbracht.

En, godlijk lied van deemoed en genâ,
ál droever, trager, schreide in stil erbarmen
slechts nog het klaaglied der harmonika.

Zóo, vredig rustend in elkanders armen,
in eeuwge liefde, die hun de oogen sloot,
gingen zij vredig naar den stillen Dood...

Verzen uit het dagboek van een droomer

‘Mon âme a son secret, ma vie a son mystère:
Ún amour éternel en un moment conçu.
Le mal est sans espoir, aussi j'ai dû le taire,
Et celle qui l'a fait n'en a jamais rien su.’

Félix Arvers

Aan den verren vriend

Ter inleiding

Een stille, schuchtre, gingt gij aarzlend door het leven,
met duizend onvermoede schatten in 't gemoed,
en al wat heerlijk was in u, en groot en goed,
hebt ge aan dien smartlijk-schoonen liefdedroom gegeven,

dien niemand onzer heeft geweten of vermoed,
ook zij niet, door uw liefde in godlijk licht geheven -
Gehuwd, de vrouw eens vriends, hebt gij haar eerst ontmoet,
sinds is zij onaantastbaar-heilig u gebleven.

Plots zijt gij naar het verre, vreemde land gegaan,
een dag, dat Vlaandren bloeide in glorie van den zomer,
en jaar na jaar vlood heen, en bracht geen tijding aan.

Toen zondt gij me onverwachts dit dagboek van een droomer,
waar gansch uw liefde in juicht, en gansch uw hart in rouwt,
en 'k wist toen, dat gij nimmer wederkeeren zoudt...

UIT HET DAGBOEK

I. Uw gracie vlindert

Uw gracie vlindert door mijn huis,
het is een droomvol zacht geruisch,
een mei-gefluister,
waarnaar ik, die zoo schuw en bang
versmacht mijn teersten liefdedrang,
ademloos luister...

Een verre groet uit sprookjesland,
weerklinkt van elken kamerwand
uw lach mij tegen,
en valt rondom mijn droeven droom,
gelijk ten boomgaard, zacht en vroom,
meibloesemregen...

Uw woord, blij als een vlindervlucht,
heft, in de blauwe lentelucht,
mijn donkre zorgen;
zóo zijgt de dauw, die godlijk-zoet
de koele loovren groeien doet
naar blijden morgen...

Ik zing voor mij dit eenzaam lied;
dat ik u liefheb, weet ge niet,
uw hart zou breken...
Zoo wil ik dragen, vroom en stil,
mijn liefde, die niet sterven wil,
en niet mag spreken.

II. Het is iets zoets en zuivers

Het is iets zoets en zuivers dat me ontroert,
als 'k mag vertoeven waar gij zijt gezeten,
een schoone droom, die mij aan de aarde ontvoert,
en al mijn droeve dagen doet vergeten.

Ik vouw mijn handen en ik staar u aan,
spraakloos en stil, in mijn geluk verzonken,
maar 'k voel mijn arrem herte sneller slaan,
en weet mijn oogen van uw glorie dronken.

De zoete taal, die van uw lippen zingt,
en openbloeit gelijk een zuivre morgen;
uw lach, die lijk een meilied mij doordringt,
en wegkust al de rimplen van mijn zorgen; -

ál wat van u komt is een schoone vreugd,
voor nu en latere eenzaam-droeve jaren,
een droom van gracie en een bloei van jeugd,
een teedre schat, dien 'k heilig wil bewaren...

Wat ik voor u voel, is zoo schoon, zoo goed;
toch mag ik, schuchter zelfs, het u niet zeggen,
maar 'k wilde zeegnend, lijk een moeder doet,
mijn handen op uw blonde lokken leggen,

mijn blikken zalig, innig diep en lang,
op uw fluweelen oogen laten rusten,
eén enklen kus u drukken op de wang,
en dan - weer zwijgend heengaan, en berusten.

Maar 't mag niet zijn en 't blijve een schoone droom;
nooit zult gij weten, hoe 'k u stil vereere,
hoe 'k naar uw beeld, zoo heilig, teer en vroom,
al wat er schoons in mij leeft, richte en keere...

Ik blijve uw vriend - maar 'k weet mijn schoon geheim
als een verborgen bron diep in mijn leven,
die, hoe des werelds wee mijn ziel doorvlijm,
steeds onvermoede vreugden mij zal geven.

Ik blijve uw vriend voor allen - en gij zult
als vriend misschien mij stil-genegen wezen,
maar wat zoo heimlijk-diep mijn droomen vult,
die stil-aanbiddend naar uw schoonheid rezen,

dat is een licht, dat niemand mij ontrooft,
dat, ongezien, ook úwen weg zal klaren,
onzichtbre tooverkrans, dien 'k om uw hoofd
beschermend vlecht met stille droomgebaren...

III. Het is een zacht verpoozen

Het is een zacht verpoozen
dat door mijn dagen gaat,
lijk geur van verre rozen
bij stillen dageraad...

Het is een vroom verblijden,
dat in mijn hart ontwaakt,
en tot veel schooner tijden
mijn leven veerdig maakt.

Het is een zoet herdenken,
dat in mijn peinzen lacht,
en vredig licht mij schenken
zal in den donkren nacht...

O zoete en teedre vrouwe,
die in mijn leven treedt,
die 'k als in droom aanschouwe,
en die mijn min niet weet;

droom van mijn stille dagen
teer als een kinderlach,
uw schoonheid wil ik dragen
tot mijnen laatsten dag...

IV. Ik heb uw schoonheid

Ik heb uw schoonheid in mijn ziel gevangen,
waar zij nu stralen zal voor allen tijd,
beeld van mijn min, bronader van mijn zangen,
en weerglans aller heemlen majesteit.

'k heb in mijn hart, vol eindloos-zoet verlangen,
een dienst van stille aanbidding u gewijd,
uw heilig beeld, in vromen zin, omhangen
met al wat vol licht-gulden heerlijkheid

in pure diepten van mijn wezen bloeit,
en zoo steeds, van uw glorie volgevloeid,
trotsch aan uw schoonheid zich mijn oogen laven,

iets hoogers is het, dat aan u mij boeit,
de wondre schat van hart- en geestesgaven,
waaruit me uw wezen, godlijk, tegengroeit...

V. Aanbeden vrouw...

Aanbeden vrouw, wie mijn gedachten bouwen
een grootsch paleis vol blanke zuilengangen,
waarin ik u, mijn handen saamgevouwen,
heimlijk aanbid, en wijd mijn stille zangen;

mijn verre heilge, om wie mijn dagen rouwen,
droom van mijn droef en onvervuld verlangen,
van al wat jeugd en schoonheid mocht ontvangen,
en al wat leeft, begeerlijkst om aanschouwen;

gij, voor mijn liefde en aardsch geluk verloren,
ontferm u over mij, wees mij genadig,
en mag mijn droeve min u niet bekoren,

dool 'k eenzaam langs gesloten paradijzen, -
laat uwer goedheid lentezon weldadig
en troostend in mijn donker leven rijzen...

VI. Het is een droom

Het is een droom, die al te lang geboeid,
nu zingend alle banden heeft verbroken,
iets godlijk-teeders, in mijn ziel ontloken,
dat nu in zuivre schoonheid openbloeit...

Het lag zoo diep, zoo ver, onuitgesproken,
licht-schuwe bloem, die stil-verborgen groeit,
wier wondre schoonheid blijft voor elk verdoken,
zelfs voor de bron, die zingend náast haar vloeit...

Maar ik was eenzaam en van strijd vermoeid,
hoe kon mijn oog verborgen schatten speuren,
had niet úw Beeld dat wonder doen gebeuren?

O Bloem, die vol geheime glansen gloeit,
ik weet uw stillen weg, nu ben ik niet meer eenzaam,
mij is in 't ruischend woud uw zoete geur gemeenzaam...

VII. O bloem, die bloeit...

O Bloem, die bloeit bij eenzaamheid en zwijgen,
in 't ruischend woud voor mij, voor mij alleen,
die laaft mijn ziel met vreugden ongemeen,
waarheen, vergodlijkt, zich mijn droomen nijgen...

Bloem der verdoken liefde, die mijn schreên
misschien vertrapten, toen 'k, in smachtend hijgen,
moe van mijn dag, die zorgenzwaar verdween,
op 't weeke mos mij zacht liet nederzijgen...

O Bloem, die teere en wondre weelden baart,
en uit de raadselvolle levensgangen,
naar verre heemlen beurt mijn aardsch verlangen,

gij, die mijn blik voor de Eeuwigheid verklaart,
wie 's Hemels puurste en rijkste bronnen voeden,
u zoekt mijn smart, mijn trots zal u behoeden...

VIII. Soms volgen mij...

Soms volgen mij uw wonderstralende oogen,
'k zie hoe een glimlach glanst op uw gelaat,
wanneer ik, stil-verrukt en zacht-bewogen,
in puurder sfeer mijn woorden ruischen laat...

Gij die zoo goed des dichters taal verstaat
en door zijn lied den aardschen druk onttogen,
met hem door schooner landen zweven gaat,
in 't zuiver licht der blauwe hemelbogen, -

wist gij, hoe 't arme hart mij sneller slaat,
en, zoo 't mijn woorden te verbergen pogen,
mijn ziel naar u ten gulden dageraad

met lichtbeglansde vleuglen komt gevlogen,
dan boog misschien uw zoet en schoon gelaat
zich over mij in duldend mededoogen...

IX. Droom in de schemering

Dat ik hier stille zit en peins op uw gelaat
en hoor, als verre zang in blanke lentenachten,
uw taal, die ruischend door het vredig zwijgen gaat,
en voel de teerheid van uw zeegnende gedachten,

die in de kamer zijn en op míjn droomen wachten,
en dat een zachte glans gelijk een dageraad,
waaruit, vol klaart, uw stralende oogen naar mij smachten,
en uw gestalte, slank, in golvend lichtgewaad,

zich vleiend rankt tot mij, die in de scheemring droom, -
dat is een schoone vreugd in dezen stillen avond,
zóo teer, dat ik haar huivrend te verliezen schroom,

zóo lieflijk, dat mijn ziel, door durend wee gehavend,
tot zeekren troost voor later dagen smart en pijn,
haar, als een heilgen schat, sluit in haar vlammend schrijn.

X. In de stilte

De grijze scheemring sluimert om mij heen,
mijn hart is stil, ik voel het niet meer leven,
alleen een stem, klagend van oud geween,
voel ik beschroomd in 't aamloos zwijgen beven...

Waarom, mijn kind, zijt gij zoo kort gebleven?
Gij zijt de lente, die met u verscheen,
gij zijt een boschnimf, licht in klare dreven,
en 's levens vreugden dansen om uw schreên.

Nu ben ik droef gelijk in oude dagen,
alleen met 't leven, dat ik niet versta;
ik ben zóo eenzaam, dat ik niet kan klagen,

en als een blinde door het leven ga...
Mijn meikind, boschnimf, glans van Gods Genâ,
't is al zoo stil, zie ik uw licht niet dagen?

XI. Ik ben een droomer

Ik ben een droomer, en mijn hart verstaat
alleen den roes van liefdes overgave.
Wat baten mij, eenzame, huis en have,
waarover zeegnend, als een dageraad,

úw blijde lach niet ruischend opengaat?
Wat baat het, zoo 'k met drank en spijs mij lave,
als niet úw hart aan míjn disch wordt verzaad?
Wat nood, dat ik in koortsig zoeken drave,

om schralen buit van ijdele aardsche macht,
zoo niet uw zachte handen mij geleiden,
en, aan het doel, úw liefde mij niet wacht?

Ik ben een droomer, laat mij eenzaam lijden,
en mag mijn droom geen wedermin verbeiden,
laat mij dan, weerloos, zinken in den nacht.

XII. Liefdes almacht

Wat valt het zwaar dat zoet geheim te dragen,
zoo wijde heemlen in dit arm klein hart.
zoo eeuwge vreugden, als geen mensch kan schragen,
die nauw verrees uit lichtelooze smart.

Geen rouwend peinzen, dat mijn geest benart,
die alle vleuglen wijd heeft uitgeslagen,
en was van zorg mijn hert eens moegesard,
't is groot en sterk nu, 't kan niet meer versagen.

'k Ben als een God ten reuzenkamp gehard,
de laatste duisternissen zal 'k verjagen,
in duizelende verten zullen dagen

steeds nieuwe heemlen, duizendvoud bestard. -
Ik ben de Oneindge, die 't Heelal zal schragen,
ik ben de Almachtge, die de Wereld tart.

XIII. Ik ben zoo rijk en zalig...

Ik ben zoo rijk en zalig - ziet gij niet
hoe van geheimen gloed mijn oogen stralen?
De liefde zingt en zindert in mijn lied,
en schooner dan nachts heilge sterren pralen

haar donkere oogen, waar mijn oog in ziet
de glansen van de heemlen nederdalen.
Een godlijk wonder is aan mij geschied,
ter bergen stijg ik uit de laagste dalen,

zie hoe vóor mij het land der menschen vliedt,
de oneindge ruimten zijn mijn trotsch gebied,
'k beheersch 't Heelal, mijn glorie kent geen palen,

mijn hooglied stijgt in wonderschoone talen,
en 'k drink in 't licht, dat ruischend mij omvliet,
mijn Liefde aan Eeuwigheids gewijde schalen...

XIV. Vertwijfeling

Zal ik u eeuwig zoeken, en niet vinden,
u eeuwig minnen, en 't u niet verkonden,
in zwijgend leed mijn ziel aan de uwe binden,
drukken mijn handen schuw op de open wonden?

Ik wilde 't zeggen, luid, met duizend monden,
ik die bemin, lijk menschen nooit beminden...
'k Heb u te laat op mijnen weg gevonden,
in foltrend zwijgen zal die droom verzwinden.

Maar toch, het drukt mij, of me 't hart zal breken,
dat ik naast u ga en 't u niet mag zeggen,
niet mag mijn handen, zacht, in de uwe leggen,

niet lang en innig van mijn liefde u spreken...
O wist gij, wist gij, hoe ik eenzaam lijde,
zwijgend-vereerde, stil-gebenedijde...

XV. Bede

O God, mijn God, ik kan haar niet vergeten,
ik vouw mijn handen in den stillen nacht,
en 't arme hart, vol smarten ongeweten,
vindt schaamlen troost bij schuw-verborgen klacht.

O God des Hemels, geef mijn zwakheid kracht,
genees dit hart, tot bloedens stukgereten,
dood deze liefde, die zoo dol-vermeten,
naar onbereikbaar-verre vreugden smacht.

Dood deze liefde, die in slaafsche macht
mijn leven vast-smeedt aan heur gulden keten,
heimlijke liefde, wie geen morgen wacht,

en die mijn hart, van droeven waan bezeten,
de pijn der onvervulde droomen bracht...
O God des Hemels, geef mijn zwakheid kracht...

XVI. Laat deze liefde leven...

Neen, o mijn God, laat deze liefde leven,
laat me, als een vreugd, haar duldelooze pijn;
wat kan in ruil het leven mij nog geven,
dat even groot en smartlijk schoon mag zijn?

Ik voel mijn ziel in zuiver licht geheven,
de heemlen dicht, der eeuwen schoonheid mijn,
en zijn alle aardsche smarten mij gebleven,
't is schreiend, Heer, dat ik mijn ziel verrein,

en elken dag, al meer aan de aarde ontrezen,
arm lijdend mensch, schooner voor U verschijn.
Laat mij die liefde, ik wil haar niet meer vreezen,

en kan dit zwak, droef hart niet meer genezen,
mijn liefde zij de ruischende fontein,
verborgen spruitend vóor Uw Godlijk Wezen...

XVII. Weemoed

Een groote weemoed houdt mijn ziel bevangen,
de regen ruischt een droeve melodij;
geen droom beroert me, ik koester geen verlangen,
't is leeg, 't is leeg, 't is eindloos leeg in mij.

Mijn oogen worden vochtig, 'wijl ik tracht
voor wie in onverschilligheid me omringen,
vol huivrend vreezen voor mijns herten klacht,
mijn weemoed tot een blijden lach te dwingen.

Ik hoor mijn woorden kruipen langs de wanden
der kamer, vreemd, en weet niet wat ik zeg,
maar 'k lijd zoo, dat ik mijn gevouwen handen
zacht, op mijn wreed-gepijnigd harte leg...

Gij, die zoo kalm van kleine dingen praat,
erbarmen, laat me zitten, laat me zwijgen -
ziet gij den weemoed niet op mijn gelaat,
en al de smarten, die naar mij zich nijgen?

't Is eindloos droef ter kamer en daarbuiten,
en 'k hoor alleen, in mijn verlatenheid,
het ruischen van den regen op de ruiten,
en, ergens ver, een kindeken dat schreit...

XVIII. Avond

Ik voel nu d' avond als een droef gelaat
dat grijs- omsluierd naar mijn leed zich nijgt,
en mij met stillen weemoed gadeslaat,
maar roerloos-strak, vol koele raadslen, zwijgt...

Ik voel nu d' avond als een klacht, die zijgt
uit alle heemlen neer, stil voór me staat,
smeekt als een kind, wie donkre vreeze dreigt,
en dan, zwaar van der wereld smart en smaad,

aan 't hart der moede zwervers sterven gaat.
Ik voel nu d' avond als een ver, vreemd lied,
dat, huiver-zacht, mij liefde brengt noch haat,

maar eindloos droef is van een oud verdriet,
dat groeide in mij en mij niet meer verlaat...
Ik voel hoe de avond, roerloos, mij beziet...

XIX. Ik zie de wolken drijven

Ik zie de wolken drijven door de lucht,
en stille menschen zwijgend gaan en komen;
nabij en verre hoor ik geen gerucht,
ik ben alleen, alleen met de oude droomen.

O stralend beeld, dat ik vergeefs ontvlucht,
zwijgend-beminde, aan mijn geluk ontnomen,
hoor hoe mijn liefde, in smachtend klagen, zucht
in ieder rillend blaarken van de boomen...

De wolken brengen mij uw beeltnis aan,
elk mensch, dien 'k vredig langs mijn weg zie gaan,
wandelt in uwer schoonheid gulden zegen...

Wees mij genadig, 'k ben zoo droevig nu,
waar 'k dool of droom, ik denk altijd aan u,
ik hoor uw stem, uw beeltnis lacht mij tegen...

XX. Roes

Het volk vermaakt zich, en de strate
    is vol van dolle leute en lust,
en jublend, zonder gang noch mate,
    geweldig, zonder rede of rust,

stijgen de lang-versmachte vreugden
    ontketend in den donkren nacht.
Gedwongen ernst, geveinsde deugden,
    't loopt alles naakt en vrij, en 't lacht;

elk schudt van 't lijf het stof der wegen,
    en van zijn ziel den druk der smart,
schept leed tot lust, en zorg tot zegen,
    tot wijde heemlen 't kleine hart,

en kroont, in galmende victorie,
    bij wild gezoen en luiden lach,
den Lust, in zondig-schoone glorie,
    tot blijden Koning van éen dag...

Wat zit ik eenzaam met mijn droomen
    en treur ik om een oud verdriet?
Ten feest - ik wil den Lust niet schromen,
    die mij zijn gouden bekers biedt,

ik wil den goeden Koning eeren,
    die voor elkeen genadig is,
den kleurgen weg der dwaasheid leeren
    en Vreugdes blijde Ontvangenis...

'k Wil me als een kind gelukkig wanen,
    bij licht en kleur, bij zang en dans,
en smeed me, uit klaar-gestolde tranen,
    om 't gloeiend hoofd een jubelkrans...

Ten feest, ten feest - In angstig rillen
    grijpt mij de donker-droeve nacht,
en huivrend, schrijnend, niet te stillen,
    groeit in mijn hart weer de oude klacht...

Ten feest - ik wil gelukkig wezen
    en aan uw lokkend, grootsch festijn,
mijn smart niet zien, mijn hart niet vreezen,
    en jong, en rijk, en zalig zijn...

Dat al wat juicht, mij jublend vinde,
    dat al wat schittert, straal voor mij,
en dat, zoo 't morgen weer verzwinde,
    't herdenken zacht en troostend zij...

XXI. In dwazen waan...

Ik ben, in dwazen waan, ten feest getogen,
'k heb meegejubeld, zonder rede of maat,
mijn ziel ontvlucht, mijn smachtend hart bedrogen,
mijn geest bedwelmd... Wat heeft het mij gebaat?

Weer zie 'k uw beeld voor mijn verhelderde oogen,
uw lach, die als een meiroos opengaat,
en over mij, gelijk in droom gebogen,
voel ik de goedheid van uw zacht gelaat...

Ik heb gefeest, maar 't was al schijn en logen,
gíj zijt mijns levens gulden dageraad,
waar gij niet zijt, hoe vreugden lokken mogen

en mijn onrustig hart te paaien pogen,
weegt me, als een last, der ijdle vreugden smaad,
schoon tooverspel, in droeven waan vervlogen...

XXII. Vizioen

Als nachtlijk, alle stemmen zwijgen
van 't drukke leven dat ik haat,
dan komt uw teer en schoon gelaat
zich troostend naar mijn weemoed nijgen...

Ik hoor uw stem die ruischt en zingt
zacht als verliefde droomviolen,
en voel mijn hartstocht, vroom-verscholen,
die vlammend weer naar buiten dringt.

En heel een smartlijk-schoon verleden,
dat ik voor goed begraven dacht,
komt, in den wonderbaren nacht,
in stralend licht tot mij getreden.

Ik vouw verrukt de handen saam,
mijn hart klopt met versnelde slagen...
Zie, velden, wouden, beken, hagen,
't roept al uw lof, 't zingt al uw naam...

Heel Vlaandren leeft, de verten bloeien,
'k zie mijn verloren heimat weer,
en te allen kanten, eindloos teer,
uw oogen, die lijk zonnen gloeien...

Gij brengt alomme liefde en peis,
een zee van licht ruischt om uw schreden,
gij wordt gevierd, gij wordt aanbeden,
het is een droom van 't paradijs...

Maar hoor - daar krast, in dreigend naadren,
een schuwe vogel in den nacht, -
ik vouw mijn handen saam, ik wacht,
een ijzge kou kruipt door mijn aadren,

en plots verdwijnt mijn schoon vizioen,
en 'k voel mij droevig en verlaten. -
Wat dool ik, eenzaam, door de straten,
wat zal ik met mijn leven doen?

Ik smacht naar Vlaandrens blauwe luchten,
waardoor, o vrouw, uw gratie treedt...
O Vlaandren, dat ik niet vergeet,
o liefde, die ik niet kan vluchten...

XXIII. Altijd, altijd moet ik luisteren...

Altijd, áltijd moet ik luisteren
naar die verre droommuziek:
klagen, schreien, zingen, fluisteren,
't komt, op lichte vlinderwiek,
trillend van heimzinnig leven,
om mijn dolend denken zweven...

Hoor, 't komt ruischend aangedragen,
als van ver-verwijderd strand,
vrome klokken hoor ik klagen
van mijn dierbaar Vlaanderland,
klokken, die mij zacht bekoorden,
aan de groene Leie-boorden...

'k Zie langs alle vreedge landen
die zoo stil te bloeien staan,
oudjes met gevouwen handen
stromplend naar de vespers gaan,
tragisch, in den vromen zegen
van het kruisbeeld langs de wegen...

'k Zie geliefden zalig fluisteren
met verheerlijkt aangezicht,
uit der vlakten groeiend duisteren
schrijden naar het stervend licht,
tot zij, uit het aardsche zwijgen,
lichtend naar den hemel stijgen...

'k Hoor, in wijde verten, ruischen
vaandels in den zonnegloed,
of 't verward, rumoerig bruisen
van een blijden zegestoet,
die door Vlaandrens oude steden
wekt de grootheid van 't verleden,

en alomme, mij in deemoed
volgend waar ik droomend ga,
zingt, vol eindeloozen weemoed,
't lied van een harmonika,
lijk ik vaak, in vroeger dagen
hoorde in Vlaandrens beemden klagen,

en, uit verre hemelbogen,
eindloos wijd, waar Vlaandren lacht,
zie ik, hoe twee dierbare oogen
rijzen uit den stillen nacht,
en mijn arm gebroken herte
dragen naar de oneindige verte...

Natuur en leven

De pelgrim

Ik ben de zoeker, die niet vinden zal,
de rustloos-ontevreedne, die naar 't licht
der Eeuwge Schoonheid al mijn dagen richt.
Ik ben de moede zwerver uit het dal, -
waar rozen bloeien in den zonneschijn
en trotsche boomen rijk van vruchten staan,
waar meisjes fleurig als de lente zijn,
en klare beken fluistrend verder gaan, -
die slechts ter glanzge bergenkruinen staart,
waar, uit den wijdingskus der eindloosheid,
de droom der goddelijke schoonheid klaart...
Naar de onbereikbaar-verre majesteit,
steeds hooger, gaat zijn vrome pelgrimsreis,
in eéne klare richting, doel-bewust.
De dalen wijken, puur van stilte en peis,
lokt hem het woud tot droomenvolle rust.
Hij gaat - stil, uit de diepten, klinkt
een needrig kloksken hem den afscheidsgroet;
een laatste straal der lentezonne blinkt,
een verre meisjeslach is wonderzoet...
Zijn hart is week, zijn lippen trillen zacht,
zijn oog is droevig van een schuchtren traan,
maar vast zijn doel, en zonder zucht of klacht
zal, eenzaam, hij ter klare hoogten gaan...

Geen zang van blijde vooglen streelt zijn oor,
geen stil geruisch van blaren wiegt zijn hert,
maar ál wat hij in 't lachend dal verloor,
rijst godlijk-schoon weer in de witte vert,
en lokt hem naar den bergen blanken top.
Naakt is de helling, en de rotswand staat
in spookgevaarten dreigend vóor hem op.
Scherp-ijzge winden geeslen hem 't gelaat,
een peillooze afgrond gaapt aan zijnen voet;
wild-vreemde stemmen huivren, waar hij schrijdt,

en aan de scherpe dorens stolt het bloed
dat hem uit duizend wonden leekt. De tijd
bestaat niet meer, seizoenen wijken, aard
en hemel vloeien saam in 't glansloos licht,
dat huivrend langs de naakte landen waart,
en naar een verren droom zijn schreden richt.
Hij beeft, zijn hart klopt of het breken wil;
uit donkre holen grijnst de Dood hem aan,
hij voelt de vlerk van reuzengieren kil
en zwaar langs zijn gekneusde schoudren gaan,
en zijgt ter aard, verwonnen, krachteloos,
maar kruipt nog, bloedend, pijnlijk kreunend, voort,
naar 't verre doel, dat hij zichzelf verkoos,
en ginds, in ongerepten luister, gloort,
steeds hooger, ongenaakbaar voor zijn trots.
Hij legt zich, stervend, op de naakte rots;
in verre diepten, scheemrig, ligt het dal.
Stijgt daar geen lied, geen murmlend golfgeklots,
geen zuivre lach, geen zilvren klokgeschal?

O zoete waan des aardschen levens... Ziet,
niet naar de laagten tuurt zijn brekend oog,
maar naar der bergen eindeloos verschiet,
ter verre en hoogste kruinen, duizlend hoog,
waar aller dichtren goddelijkste droom,
in 't licht der onbereikbre Schoonheid straalt, -
en met een glimlach, teer van heilgen schroom,
om al den zegen, die op hem nu daalt,
den laatsten blik, nog door zijn Droom verwijd,
naar de eeuwigheid der bergenkruin gericht,
sterft hij, en ligt, ter zwijgende eenzaamheid,
nu schoon en stil, met vredig aangezicht.

Zóo, lijk die zwerver, dool ik met mijn droom,
en stijg ik, eenzaam, naar der bergen kruin;
en, blijf ik dralen aan den groenen zoom
der weiden, toef ik in den blijden tuin,
waar zwelt der aardsche vreugden saprijk ooft,

steeds glanst het licht der eeuwigheid mij toe,
en uit den roes der dagen beur ik 't hoofd,
en schrijd weer verder, nooit van stijgen moe.
Aan veel, dat lieflijk was, heb ik verzaakt,
ik heb geschreid, ik heb gekreund van pijn
en menig gulden levensboei geslaakt,
want schooner zal de droom der hoogten zijn.

Ik ben de pelgrim naar het Eeuwig Licht,
ik ben de zwerver uit het lachend dal,
die naar een verren droom mijn dagen richt...

Ik ben de zoeker, die niet vinden zal.

De smoor

Een stoet van grijze schimmen
tijgt, zonder eén geluid,
en zet, naar alle kimmen,
zijn strenge wachters uit,

die zonder mededoogen,
geharnast in hun plicht,
blind voor de smeekende oogen
van 't overwonnen licht,

de verste verten dreigen
en dagen tot den strijd,
tot aarde en hemel zwijgen
in schuwe roerloosheid.

Daar is begin noch einde,
't wordt al onpeilbaar-groot,
waar leven zwol en deinde,
heerscht nu de strenge dood,

en, vast aan tijd noch eerde,
in grenzenlooze macht,
ontastbaar, tiegt de heerde
der schimmen door den nacht...

Niet om de smarte zelve...

Niet om de smarte zelve klaagt mijn lied,
en wring ik raadloos mijn gevouwen handen,
maar om de vreugde, die mijn dagen vliedt,
waarvan de verre horizonnen branden,

mijn droom, in schooner wijding, 't leven ziet;
niet om de smart, die legt de ziel aan banden,
niet om het zelfgeschapen loom verdriet,
dat doelloos doolt aan levens doode stranden,

maar om het schoon Geluk, dat eenzaam liet
en zwijgend al mijn levens kille landen.
Godlijke vreugd, die zooveel schatten biedt,

maar mij uit uwen tooverkring verstiet,
ik pleng voor u mijn geurigste offeranden,
maar gij verlangt mijn stille hulde niet...

O stille en schuchter klagen

O stille en schuchter klagen
van eigen diep verdriet,
en gaan met de dolende dagen
in bange en zwaar-gedragen
smart van mijn smachtend lied...

O smeekend vouwen de handen
naar Schoonheid, Liefde en Licht,
waarvan de Vreugde-landen
met zuivere vlammen branden
in Godes aangezicht,

en staan op donkere wegen
als een arme dompelaar,
en zien, beschaamd en verlegen,
het schoone Land van Zegen
van verre maar...

Ik heb den weg verloren
en niemand reikt me een hand...
Wie zal mijn smeeken hooren,
en leidt me, verjongd en herboren,
naar het Beloofde Land?

Al mijn zwijgende, zwoegende dagen,
vol armoe, die trotsch zich verbergt,
vol leed, dat niet luid wil klagen,
ik moet ze geduldig dragen,
en doen, wat mijn leven vergt...

O stille en schuchter klagen
van eigen diep verdriet,
en gaan met de dolende dagen
in bange en zwaar-gedragen
smart van mijn smachtend lied...

Ik droom van zonnig zuiden...

Ik droom van zonnig zuiden,
van lied en looverpracht,
'k hoor zilvren klokken luiden,
't is feest in mij, ik wacht...

Maar vale wolken jagen
aan donkrend zwerk voorbij;
de weemoed van de dagen
zinkt zwaarder neer in mij.

Het slijk der aardsche wegen
besmeurt mij waar ik treed,
en klagend ruischt de regen
alom, zijn eindloos leed...

't Is of in donker dreigen
nu alles sterven wil,
mijn blijde klokken zwijgen,
mijn hart wordt koud en stil,

en met de wolkgevaarten
tijgt heen, in rilgen schroom,
mijn droom vol vreugde' en klaarten,
mijn laatste zonnedroom...

O zon, o zomer, 'k wacht op u...

O zon, o zomer, 'k wacht op u,
want ik heb veel verloren;
't is naakt en stil, 't is graftijd nu,
de winter is geboren.

't Is eenzaam, waar ik droomend ga,
en grauwe verten dreigen;
de weemoed schrijdt mij vóor en na,
de naakte wouden zwijgen,

en 't grijs geluchte, gruwbaar-groot,
weegt, zwaar van dreigend haten,
in kille omhelzing van den dood,
op de aard, de zonverlaten.

O zon, o zomer, 'k wacht op u,
mijn hoop en mijn betrouwen,
't is naakt en stil, 't is winter nu,
en alle harten rouwen...

De luchten worden klaar...

De luchten worden klaar, de dagen bersten open,
als rozen in den zoen der zon...
Ik mag een zoeten tijd van droomvol zwerven hopen;
indien ik nu maar zingen kon...

Ik hoor een zuivren lach uit blijde kindermonden,
mij roept een orglend vogellied,
maar rillend sluit mijn hart zich toe om de oude wonden,
en 'k hoor mijn eigen stem nog niet.

O lang verwachte zon, mijn trouwe teerbeminde,
wat schrei ik bij uw blijden lach?
Zoo ik, arm lijdend mensch, bij u geen troostmeer vinde,
waar dool ik met mijn droeven dag?

De droomen zijn gegaan, de weemoed is gebleven,
de blijde lente is droefst van al.
O zon, wek aan de puurste bronnen van mijn leven,
mijn lied, dat mij weer redden zal.

't Zijn de eerste zuivre stemmen...

't Zijn de eerste zuivre stemmen,
    't is de eerste klare dag...
Ik voel mijn hart ontklemmen,
        ik lach...

Wat was de winter treurig
    en zwaar van bang gewoel.
Nu is mijn hart zoo fleurig,
        ik voel...

De vrije wolken reizen
    in droom, en zonbevlagd,
naar verre paradijzen...
        Ik wacht...

Mijn vlammend hart bloeit open,
    mijn sloopend wee gaat dicht,
'k mag juichen, droomen, hopen,
        en 'k dicht...

O zoete stemmen...

O zoete stemmen, blijft ver van mij;
ik mag naar u niet luisteren,
de teedere schoonheid der poëzij
en mag mijn ziel niet kluisteren,
de beken, de bosschen, de bloemen, de zon,
de zeilende wolken, de ruischende bron, -
't moet ál verduisteren...

Als Vlaanderens levensbloei kwijnt en dort,
wat baat nog de vlucht van een vlinder?
Aan een broos geluid, dat verbroken wordt
lijdt Vlaanderens strijd geen hinder.
Eerst Vlaanderen vrij, en schoon, en groot,
meer mannen, meer zwoegers, meer moed in den nood,
en een mooi lied minder...

Ik weet het, ik weet het, 'k deed al wat ik kon
voor Vlaandren, het arme, gesmade.
Toch - laat me mijn lied weer van licht en zon,
't bracht niemand nog schande of schade,
en, ben ik weer arm en een zwerver in nood,
de wereld is goed, en schoon, en groot
voor den zanger bij Gods genade...

Ach, moeder Vlaandren, ik deed mijn plicht,
ik heb u álles gegeven...
Nu blijft mij niets dan het zonnelicht,
niets dan de ruischende dreven...
Zoo laat me vrij - zelfs in mijn lied
dat ik eenzaam zal droomen vergeet ik u niet,
zult ge nog leven!

Zoo gaan de blaarkens open in april

Iets wonderbaars is overal geschied.
Gij, die in wondren wandelt, zaagt ge 't niet?
Aan struik en hagen, in het droomvol woud
zag ik het wonder, schoon en duizendvoud. -
Een reuzige, lichtgroene vlindervlucht
streek heimlijk-teeder, zonder eén gerucht,
- eén eindelooze omhelzing, heinde en veer -
op ieder suizend lentetwijgje neer.
Eerst waren alle prille vlerkjes dicht,
zieltjes, nog bang in 't groeiend lentelicht,
toen kwam een zachte huivring, die vol schroom,
lijk 't naadren van een verren voorjaarsdroom.
de saamgevouwen vlerkjes heeft beroerd,
zoodat ze zinderden en in den schijn
der lentezon broos en doorzichtig-fijn
schenen te groeien in het ruischend licht,
tot ik, die juichend, met verrukt gezicht,
naar 't wonder keek met eenen blijden lach,
ze waarlijk, waarlijk groeien zag,
haast onnaspeurlijk en onhoorbaar-zacht,
maar elken dag wat meer - groengouden pracht
van levende vlinders, roerloos wachtend naar
iets, dat héel schoon moest zijn en wonderbaar...
Ze groeiden, groeiden, 't was een oogenlust,
de groene vlerkjes, door de zon gekust,
gingen alom, in huiverzoet getril,
als zwakke, teedre kinderarmkens, vroom
en schuchter van elkander in den lentedroom,
tot ik, een gulden morgen in April
zag alle ruischend opengaan, een feest
van schoonheid voor mijn lichtgewiekten geest,
een feest van blijheid voor mijn zingend hert.
Ziet, alle vlerkjes waren uitgespreid en 't werd
één ruischend vuurwerk van levend smaragd,
dans van miljoenen vlindren in de pracht

der zonnestralen, die als lentegoodjes licht,
meedansten vóor des hemels aangezicht,
en, rond den vonkelenden vlinderstoet,
die vlammend trilde in gouden zonnegloed,
voerden, op triplend vogelengefluit,
de windekens een speelschen reidans uit,
en 'k zag het groote wonder, vroom en stil.

Zóo gaan de blaarkens open in April.

Lente-huivering

Wat is nu alles zuiver-schoon en licht,
teer-fijn als de eerste blaarkens aan de boomen,
die naar den hemel roerloos opgericht,
zacht huivren in hun prille voorjaarsdroomen.

'k Hoor aan mijn voet de schuchtre Leie stroomen
met zacht gekabbel en weldadig ligt
aan alle zuivre, klare hemelranden
een weerglans van mijn vredig aangezicht.

Soms flikkert, lijk een zilvren bliksemschicht,
het zonlicht langs ontvlamde wolkenranden;
klaar klokgelui dat wondren vrede sticht.

doet luistren mij met saamgevouwen handen,
en schuchter, schuchter, groeit een teer gedicht
diep uit mijn hart naar de open lentelanden.

Wat zijn de groene verten wijd...

Wat zijn de groene verten wijd
    rond mijn verklaarde zinnen;
mijn ziel groeit naar de oneindigheid
    vol zuiver-schoon beminnen...

Geen welkend wee bezwaart mijn hart,
    geen zorg drukt mijn gedachten;
mijn hart, dat storm en vlagen tart,
    klopt vol verborgen krachten.

De wind brengt als een koen heraut
    den groet van verre streken;
mijn droom wil trotsch en duizendvoud
    door 't zwijgend harte breken...

Zonnefeest

O groene blaarkens, die den killen grond ontspruiten,
lijk vreugdgedachten aan den afgetobden geest;
o prille bloemkens, die haar teedren kelk ontsluiten, -
wat is de winter lang en zonder zon geweest!

Nu dwaal ik met mijn droom vrij door den groenen buiten,
waar 't groeiend leven stil mijn oude pijn geneest;
de zon omhelst mij zacht, ik hoor de vogels fluiten,
en 'k jeun mij als een kind in 't ruischend zonnefeest...

'k Voel, trillend, in mijn ziel geheime vleuglen groeien,
mijn lang-verdoken krachten zwellen naar het licht
dat allerwegen kust mijn lachend aangezicht,

en, van den druk bevrijd der grijze winterboeien
vlijen zich eindeloos, ten zuivren horizon,
de velden aan het hart der jonge lentezon...

De eerste blaarkens

O de eerste blaarkens in den lentedag,
schuchter en teer als maagdelijke droomen,
die huivrend van een wonderzoet ontzag
in 't heimnisvolle leven kijken komen...

O de eerste blaarkens, de eerste blijde lach
van duizend vreugden, die den langen, loomen,
verstijfden winter nauw ontvlucht, de boomen
speelziek omwaaien met hun vreugdevlag.

O dat mijn oog die glorie schouwen mag,
zich dronken drinken aan de blijde stroomen
van nieuw jong leven, dat den moeden slag

mijns harten sterkt, en 't wintersch spinnerag
van mijn bedrukten geest heeft weggenomen...
O de eerste blaarkens in den lentedag...

De wolken worden lichter..

De wolken worden lichter,
vol tintelenden gloed;
ik voel, ál dichter, dichter,
het Wonder, dat komen moet...

Plots breekt door wolkenvluchten
de Zon, en alles bloeit:
mijn hart, mijn geest, de luchten,
de stroom, die vol zilver vloeit...

De torens vlammen, de bosschen
rijzen naar 't licht, en vrij
en trotsch op zijn vlammende rossen
rijdt door de heemlen, de Mei.

Mei-liedje

Het is een vroolijke zonneschijn,
die lacht op al de wegen...
Hoe zou mijn herte treurig zijn
in al dien zegen?

Langs alle kanten spruit het groen
en zingt de Mei victorie...
Wat zou ik met mijn smarten doen
in al die glorie?

Morgenlied

Ik weet dat in den zuivren morgen
mijn hart ter schoonheid openzwelt,
en slaat eendrachtig, vrij van zorgen,
met al de stemmen van het veld.

Mij gaat een nieuwe wereld open,
zoo zuiver-schoon en nooit vermoed,
waarin mijn ziel haar vleuglen doopen
en stijgen zal vol overmoed.

Mij klinken nooit vernomen stemmen,
die klaar en rustig zijn, en 'k zie
hoe ik aan 's werelds droef beklemmen
ontgroei en stijg tot harmonie

met al wat leeft, met al wat ademt,
met alles wat den dag begroet,
terwijl mijn ziel heel de aarde omvademt,
mijn geest de heemlen zwichten doet.

O groeiend licht, o zuivre morgen,
die al wat is, in schoonheid wijdt,
ik zing, arm mensch met pijn en zorgen,
ik zing, ik zing uw heerlijkheid...

De klare morgen

Der klokken klank, der wolken vlucht,
der vooglen vrije zangen,
en in de frissche morgenlucht
mijn hart, vol trotsch verlangen.

't Bedrijvig leven stijgt gezwind
naar alle hemelranden,
en aaiend kust de koele wind
de blij-ontwaakte landen.

Sla, o mijn ziel, uw vleuglen uit,
hart, groei den hemel tegen,
de beiaard der herleving luidt
en wekt al de aardsche wegen.

Mijn geest is licht, mijn hart is vrij,
wie moed heeft, bant de zorgen,
en uit de diepten roept me blij
omhoog, de klare morgen.

Morgenvreugd

Mijn handen vinden d' arbeid licht,
dien 'k met een glimlach zegen;
de morgen kust mijn aangezicht,
de vreugde is op de wegen...

'k Wil rustig in den nieuwen dag
mijn blijde krachten doopen;
mij straalt der zonne blijde lach
steeds wijder verten open...

Mijn blik begroet de oneindigheid
der blauwe horizonnen,
'k hoor ruischen, waar ik zingend schrijd,
verborgen vreugdebronnen.

Mijn boezem zwelt ter koele klaart,
mijn ziel groeit naar den Hoogen,
mijn is de hemel, mijn is de aard,
en 't Licht is in mijn oogen...

In den blijden morgen...

O neen, de menschen gáan in de uchtend niet,
zij hebben lichte vleuglen, zie, zij zweven...
Is daar nog plaats voor kommer en verdriet?
De smarten sterven, maar de vreugden leven.

Niet spreken is het, wat de menschen doen,
nauw fluistren is het, 't is een teeder zingen,
zacht als de liedren, die van 't wuivend groen
in alle blijde harten binnendringen...

De menschen wandlen, daar is geen, die denkt
aan zorg voor later of verleden dagen.
Zij voelen slechts, wat gouden gaven schenkt
de dauw der velden en de geur der hagen.

Goeden noch boozen zijn het, die daar gaan,
grooten van geest, dragers van kleine zorgen,
maar schepslen, die voor 't zelfde Wonder staan,
menschen, die blij zijn in den blijden morgen.

De prille dag

Nu waai de wind en streel mijn haar
en kusse vrij mijn koele wangen.
Langs alle wegen wordt het klaar,
alleen wat schaduw blijft nog hangen.

Nu komt bedeesd de prille Dag
nauw aan het hart des nachts ontrezen,
en 'k voel met eenen stillen lach
hoe alles goed en schoon zal wezen.

Hij gaat voorbij in stilte en schroom,
en 'k hoor hem schuchtre woorden spreken,
die lichtend als een gouden droom
door mijn omsluierd denken breken;

ik zie hem gaan, zoo blond, zoo licht,
in slanke gratie van gebaren,
en met verwonderd aangezicht
naar al de klare kimmen staren;

ik zie hem gaan, hij groeit, hij groeit,
het licht omstuwt zijn tengre leden,
uit alle hemelranden vloeit
de klaarte om zijn verrukte schreden,

en 'k zie hem, wondergroot en schoon,
plots vlammend-gouden vleuglen krijgen,
en, stralend kind der eeuwge goôn,
in glorie naar den hemel stijgen,

waar hij, met koninklijken lach,
de verten wekt, die ruischend branden.
Zoó rijst naar 't Licht de prille Dag,
en heerscht, in alle menschenlanden.

Ik zing...

Ik zing, omdat de vogels zingen,
omdat het groen, aan elken boom,
mij wekt tot liefde en meigedroom,
en duizend geuren mij doordringen.

Ik zing, omdat mijn hart weer bloeit
gelijk een roos in zonnegloren,
en dat een wonderzoet bekoren
uit elk geluid mij tegengroeit...

Ik zing, omdat de blauwe luchten
doorspeeld van zoenend zonnegoud,
zich vlijen aan het zwellend woud,
dat blij ontwaakt, vol meigenugten...

Ik zing, omdat een nieuw Getij
zich op den ouden winter entte...
Ik ben de droomer van de lente,
ik ben de doolaar van de Mei.

Zingend vogelken...

't Is een vogelken, dat fluit,
en dat brengt mij groote vreugden,
dagen, die mij niet meer heugden,
rijzen bij dat zoet geluid...

Kindsheids sneeuwblank Mei-festijn,
en, in later speelsche dagen,
minnespel langs kant en hagen,
droomen in den maneschijn;

de eerste Liefde, die 't leven wijdt,
dagen, schoon als paradijzen,
harten, die ten hemel rijzen,
weerglans van Gods heerlijkheid...

Vogelken, dat eenzaam fluit,
zing maar, zing maar, toover vreugden,
dagen, die mij niet meer heugden,
rijzen bij uw zoet geluid...

Avondwijding

Van al de torens vlammen gouden droomenbeelden
der westerzon.
O dat mijn lied nu bloei, mijn hart deze avondweelden
ontvangen kon.

Ik vind U altijd nader, altijd dichter bij mijn leven,
God van Genâ;
Uw stem ruischt in de stilt, waarin ik, kind gebleven,
nu biddend ga...

Ik zie Uw adem gaan door 't wuivend gras der weiden,
en buig mijn hoofd,
'k wandel in wondren voort, en heb, in vroom belijden,
Uw naam geloofd...

Ik voel onzichtbre vingren de aardsche boeien slaken,
waarin ik schrijd,
en mij, arm, nietig mensch, de oneindge vleuglen raken
der Eeuwigheid...

O avond, wees mij goed, en vredig-schoon, en heilig,
en zegen mij -
vroom knielend vóor uw tabernaaklen ben ik veilig
en God nabij...

Avondzegen

Schoon was de dag gelijk een blonde maagd,
maar goed is de avond, die in teeder zingen
mij liefdrijk brengt den vrêe van alle dingen
en troostend glimlacht, als mijn weemoed klaagt.

Zoo stil de loovren, waar ik droomend schrijd,
zoo luw de luchten, die mijn wangen streelen;
slechts hier en daar, uit moegezongen kelen,
een vogellied, dat vroom den nacht verbeidt...

Ik wandel stil, en aarzel in mijn tred;
een klokje luidt, en sterft in kalm gefluister,
ik hoor een beek zacht vloeien door het duister,
en elk geluid smelt tot een schoon gebed.

De hooge boomen sluiten, zwijgend-vroom,
boven mijn hoofd hun armen tot een zegen...
Zóo komt de nacht, en strooit langs al de wegen
de donkre, zachte bloesems van zijn droom.

Zomerweelde

Laaiende kleuren allerwegen,
zinnenstreeling, oogenlust,
ruischende reuken, zonnezegen,
die mijn brandende lippen kust.

Vlammende roode rozen bloeien,
stralend zwelt het bevruchte land,
de weiden glanzen, de wouden gloeien,
hemel en aarde staan in brand.

Geurende glorie van rijpende bloesems,
gewiegd op der vogelen blij geschal,
vonkelende oogen, zwellende boezems,
blakende harten overal.

Droomen, die naar de heemlen stijgen,
trotsch, in het licht, hun vleugelen slaan,
en mijn lied, dat niet kan zwijgen,
maar omhoog, naar de Zon wil gaan.

Zonnig lied

Waar blijven mijn donkre gedachten,
mijn zorgen, mijn zuchten, mijn klachten,
die me kwelden in 't donker huis?
Waar mij, straks, nog de tranen kwelden,
zijn alleen nog de vlammende velden,
en het zegenend bladergruisch.

Waarom wrong ik straks de handen,
alleen tusschen zwijgende wanden
en was hulpeloos als een kind?
Nu kust mij de zon en mijn zorgen
zijn diep en zoo veilig verborgen
dat ik zoeke, en ze niet meer vind.

Ik hef weer mijn hoofd ten hoogen,
de gloed ontbrandt in mijn oogen
gelijk aan de heemlen het licht,
de veerkracht spant mijn schreden,
mijn hart is vol zaligheden,
vol glorie mijn aangezicht.

Wie zegt daar, ik moest mij schamen,
de blijde liedren betamen
den armen zwerveling niet!
Maar hoor, hoe de vogelen zingen!
Hoe zou ik míjn lied dan dwingen
te klagen in lichtloos verdriet?

Wie zegt daar: Weg met de droomen,
denk aan de dagen die komen,
brengen zij arbeid en brood?
Zie rond - schoon is Gods zegen,
de zon ligt op al de wegen,
de wereld is klaar en groot!

Godlijk is 't groeiend leven,
God zal het mij wel vergeven
dat ik niet treurig kan zijn!
Hij leidt, onzichtbaar, mijn schreden,
gaat weg - en laat mij betreden
Gods rijk van den zonneschijn...

O dat de zon gezegend zij...

O dat de Zon gezegend zij,
waar ik mijn ziel naar keere;
wat leeft het lied nu licht in mij,
vol rhytmen, blijde en teere...

't Ontluikt zoo frisch en schoon, en dringt
door 's harten donkre wanden,
naar 't licht, dat in den morgen zingt,
en kust al de aardsche landen...

't Omruischt mij in den lentedag,
gewiek van duizend vlinderen,
een vreugd, als zuivre meisjeslach
en spel van blijde kinderen...

Het drenkt mijn oogen, 't vult mijn hert,
en vleit mijn luistrende ooren,
en waar 'k met lichte schreden tert,
wordt me een nieuw lied geboren,

en 'k strek mijn handen, 'k reik mijn ziel,
beur 't hoofd naar al dien zegen,
ik zing, ik zing, en dwepend kniel
in 't laaiend licht der wegen...

Wandeling in de zon

Welk een genot, te wandlen in de zon
zoó, niets dan wandlen, en met luchtge schreden,
blij als een kind door 't groeiend licht te treden...
't Licht is om mij een wonderdoende bron,

die vroolijk wekt de ziel van alle dingen,
wier waatren vloeien naar mij heen, en zacht
in elken donkren hoek mijns harten dringen,
en daar zóo zingen, tot het alles lacht...

En met dat ruischend lichten overal,
in mij, om mij, in hemel en op aarde,
ben ik de droomer, die niet zwichten zal
voor 't leed, dat hem het zwoegend leven baarde.

Wat andren ver is, kan ik ál omvatten,
wat andren neerdrukt, staalt mij in den strijd,
'k draag, groot en sterk, veel onvermoede schatten,
'k ga door de gouden poort der Eeuwigheid...

Met zachte vlei-handjes...

Met zachte vlei-handjes van speelziek kind
streelt zoete luwte mijn lachend gelaat.
Ik ben als een, die liefde- en lustgezind
rijk als een koning door droomlanden gaat,

en nieuwe vreugd bij iedre schrede vindt.
Met zilvren zonnetapijten ligt straat
bij straat glanzend beleid en 'k zie de wind
lieflijk er over wandlen, elk huis staat

met fijne kanten gordijnen van licht,
naar strak-blauwe luchten blij opgericht,
en Zon, die met gloeiende keetnen aard

aan hemel snoert, heerscht oppermachtig, staart
rustig en trotsch naar 't eindelooze, en smeedt
uit vlammende peerlen haar vorstlijk kleed...

Vol zoete streeling hangt de lucht...

Vol zoete streeling hangt de lucht, mijn dagen
volgen elkaar in vreê naar 't eindelooze,
en op der wolken lichte vlucht gedragen,
vlieden mijn droomen, innig-teere en broze,

ter blauwe vert, die lijk een wonderroze
haar bloemkelk opent voor mijn welbehagen.
Licht is mijn herte, droevige noch booze
gedachten doen mijn blijde lippen klagen,

waarvan slechts vrome dankgebeden vloeien,
en die voor 't lied, nu weer in mij aan 't groeien,
haar zoet geheim aan bron en beken vragen.

In zuivre vreugden wordt mijn ziel herboren,
'k zie al mijn dagen schoon en uitverkoren,
en aarde en hemel, die mijn weelden schragen...

Vredige dag

Het is een dag, zoo vredig-schoon geboren,
dat elk geluid in schoonheid sterven zal,
een dag zoo blank, waarvoor in guldend gloren,
eindloos de kimmen wijken van 't heelal.

Paleizen klaar van zuiverst lichtkristal,
hun blauwe bogen in verliefd bekoren
welvend om 's aardrijks groene looverhal, -
glanzen de heemlen, en mijn droomen hooren

't heimzinnig lied der zuivre horizonnen,
dat, bij mijn droom-verrukking losgebloeid,
uit alle verten in duizenden bronnen

en klare beken vredig naar me vloeit,
terwijl mijn hart, in stille aanbidding, groeit
in glorie van verborgen vreugdezonnen...

De weg loopt vredig...

De weg loopt vredig tusschen stille landen,
en vredig gaan mijn schreden langs de baan;
in zuivre lijnen, langs de hemelranden,
zie ik de bosschen in het zonlicht staan.

Van alle verten, die lijk vlammen branden,
bij elken stap ál schooner opengaan,
ruischt, als een lied van afgelegen stranden,
vleiend en teer, de stem der winden aan.

Luidloos geroeid door zilvren zonneschichten
naar eindloos-wisselende vergezichten,
drijven de wolken, licht, als in een droom,

en 'k ga al trager, stil van heilgen schroom,
mij komt de kus der eeuwigheid beroeren,
en 'k voel mijn geest, zacht aan deze aarde ontvoeren...

Stil-vredig gaan de menschen...

Stil-vredig gaan de menschen langs de wegen,
en blijde kindren spelen langs de straat;
de lentedag groeit in den zonnezegen;
ik zie een lach, die bloeit op elks gelaat...

Ver-vreemde stemmen fluistren zacht mij tegen
een teer geluid, dat mij niet meer verlaat,
een lied, dat lange jaren heeft gezwegen,
en thans, gewekt, weer door mijn dagen gaat.

'k Voel hoe mijn hart, betooverd, feller slaat,
mijn ziel, die nieuwe vleuglen heeft gekregen,
bevrijd, verreind, in gulden glansen baadt,

en juichend, ver van aardsche zorg en smaad,
in 't laaiend licht ter hemelen gestegen,
mij, arme, leidt ten nieuwen dageraad...

De schoone gouden dag

De schoone gouden dag begroet mij allerwegen,
de vonkelende zon omstraalt mij waar ik treed;
mijn hart groeit als een eik trotsch in den lentezegen,
en smacht in zonneroes mijn donker menschenleed.

De wind omvlokt mijn hoofd met sneeuw van bloesemregen
en dekt de wegen met een wuivend vlinderkleed;
't groeit ál de gulden zon, 't groeit ál den hemel tegen,
en 'k jubel, daar mijn lied den weg der Schoonheid weet...

O vrije vooglen, die in 't zwellend loover springt,
en groet met wederzang den jubeltoon mijns herten;
o beek, die lokkend tusschen kroos en biezen zingt,

o vrije klokkenklank, die wegsterft in de verten, -
Mei-wonder, Scheppings-droom, troost-moeder áller smerten,
wijding des hemels, die bezielend mij doordringt...

Zijn niet de wolken schoon...

Zijn niet de wolken schoon, die door de luchten roeien,
de bloemen, die in 't licht der dagen opengaan?
Mijn hart, mijn arm groot hart, wil breeder wieken slaan,
en 'k voel het machtig, in den roes der schepping, groeien.

'k Voel in mijn oogen 't licht der westerheemlen bloeien,
den schuchtren trots van 't woud in mijn gedachten staan,
en door mijn droomge ziel, bevrijd van ijdlen waan,
de klare waatren van mijn zonnig Vlaandren vloeien.

De wolken van mijn land gaan door mijn woelend hoofd,
zijn blauwe luchten spannen bogen rond mijn droomen,
der klokken klankenvloed doorbruist in breede stroomen

mijn vroom-gedragen lied, dat al wat schoon is, looft.
'k Heb Vlaandrens schoonheid in mijn wezen opgenomen,
een zon van blijheid, wie geen winter meer verdooft.

Mijn gouden zon

Wat ben ik eenzaam als de blijde zon mij kust,
wat ben ik arm en naakt, als alle vooglen zingen,
en duizend geuren mild door ziel en zinnen dringen?
De meiwind waait en wuift, maar al mijn kommer rust

gelijk een moe, zwak kind, in goeden slaap gesust
aan 't moederhart, waar alle vreugden aan ontspringen.
O gij mijn Zon, mijn moederhart, mijn oogenlust,
welke aardsche zorg en pijn kan mij tot wanhoop dwingen,

als gij zoo rustig schijnt, zoo vroolijk mij beziet?
Ik wandel dwaas en gek, 'k zing als een kind victorie,
ik wieg mij in den roes van een zacht-rijzend lied,

doorgloeid, in elken toon, van zonnes gouden glorie,
en voel de wereld ver vol schanden en verdriet,
maar weet, mijn gouden zon verlaat haar dichter niet...

Schoon is de zon...

Schoon is de zon, schoon is de gouden dag,
schoon zijn de menschen, die daar gaan in 't licht.
Elk schamel woord rijst als een zuivre lach,
elk schuw gebaar zwelt tot een trotsch gedicht.

Mijn hart klopt vroolijk, met versnelden slag,
en groeit, van duizend blijde droomen licht,
de vooglen jublen, waar 'k mijn schreden richt,
schoon is de wereld, waar ik wandlen mag.

Klaar vloeit het water, waar de diepten zijn
de spieglen van der heemlen zonneschijn,
en 't is of uit de diepte een lied rijst, wonderschoon...

De klokken zingen, 't loover ruischt, de wind
is om mij heen gelijk een spelend kind,
de Vreugd regeert, de Schoonheid draagt de kroon.

Zonneglorie

Schoon is de gouden Zon, en schooner dan de nacht.
Nacht is een teedre droom, stil-zindrend naar het leven,
Zon is het leven zelf, dat overmoedig lacht,
een droom, in 't gouden licht der werklijkheid geheven,

geen schuchtre maagd die, nog onwetend, aarzlend lacht
op verre vreugden die omsluierd haar omzweven,
maar trotsche rijpe vrouw in gouden zomerpracht,
die, schoonheidsdronken, álle vreugden ons kan geven.

Ontsluit nu al de ramen van uw huis en van uw hart,
en laat, in hoek en kant, de gouden zonne binnen.
Geen donkre schaduw meer, die 't licht der zonne tart,

geen traan of klacht meer in den roes van ziel en zinnen!
Ter bedevaart naar 't Licht! Genoeg gesuft, gemard,
slechts wie het Licht eert, kan de duisternis verwinnen.

Ik dank u, zon...

Ik dank u, Zon, omdat gij schijnt voor mij.
Ik ben nu vroolijk als een heel klein kind,
dat weer het harte van zijn moeder vindt,
en al wat droef was, is nu weer voorbij.

Ik vraag geen menschen troost noch medelij,
ik weet, hun hart is grillig als de wind,
maar gij, o Zon, waart me altijd goedgezind,
gij kust me stil, en maakt mij altijd blij.

Schoon zijn de dagen, dat ge mij bemint,
mijn hart is jong, mijn moede geest weer vrij,
'k ben dronken van uw wijn, en van uw glorie blind.

'k Voel aarde en hemel één van harmonij,
en elke dag, die stralend nu begint,
brengt schoonheid, droom en glans van poëzij...

Vrij zijn...

O vrij te gaan waar 't hart mij lust,
de wind mijn koele wangen kust,
de oneindige heemlen mij aanschouwen,
te dolen met mijn blijden geest,
en 't oog in gloed en 't hart in feest
een schooner leven op te bouwen...

O wandlen in den trotschen waan
dat al de verten opengaan
in 't licht, voor mijn bevrijde schreden,
dat al wat ruischt en roert alom,
komt, in blij-lokkend wellekom,
en gullen groet, naar mij getreden...

O vrij naar eigen lust en luim,
het hart als wijde heemlen ruim,
het hoofd in trotschen wil geheven,
met stormend brein en jagend bloed,
de schatten van mijn overmoed
aan al wat leeft en roert, te geven...

Te zingen, dat het trilt en zwelt
en meegroeit met het groeiend veld,
en meespeelt met de speelsche winden;
te praten, gek, met bloem en blad,
en in het ruischend zonnebad
verloren krachten wedervinden;

Mij zelf weer zijn, mij zelven gansch,
groot jublend kind in zonneglans,
en met verwonderde oogen schouwen
naar lucht en wolken, weide en woud,
die van der heemlen glans bedauwd,
hun ziel en wezen mij ontvouwen;

tot - ver van 's menschen koel gebod,
zoo dicht, zoo dicht, zoo nâ bij God,
wiens Wonder, zacht, mij komt beroeren,
ik neerkniel in het vlammend licht,
en laat, met glanzend aangezicht,
mijn vrijen geest aan de aarde ontvoeren...

O vrijheid, gulden vrijheid, die,
als 'k nauw uw glorie dagen zie,
mij schuw ontvliedt voor schooner stranden, -
mijn hart is week, en vol, en groot,
maar groeit het naar uw morgenrood,
en ziet het, hel, uw vuren branden,

dan komt de koude, strenge plicht,
en rooft mij 't rijzend morgenlicht,
en dwingt mij met zijn glanslooze oogen,
fnuikt al de vleuglen van mijn geest,
tot ik, weer machtloos en bedeesd,
zit, kalm, op de oude taak gebogen...

Toch dank ik u, om wát gij gaaft,
en heb ik schaars mijn droom gelaafd
aan uw doorlaaide vreugdebronnen,
ik dank u voor zoo meengen dag,
dat ik de schoonheid gloren zag
aan onbegrensde horizonnen...

Naar 't onbereikbaar-hoogste...

Naar 't onbereikbaar-hoogste streeft mijn hart,
vol wild verlangen, dat geen jaren smachtten,
en steeds gevoed door vroom-verborgen krachten,
den killen smaad der aardsche dagen tart.

Zoo vaak mijn oog in schrijnend wee verstart,
mijn lied verdooft in schuchter-bange klachten,
mijn geest verweekt in sloopende gedachten,
mijn gang in slingrend struikgewas verwart, -

naar 't Hoogste streeft mijn zoekend menschenhert,
een verre droom belicht mijn donkre dagen,
zoo schoon als ooit een droom geboren werd,

en 'k ben zoo zalig en ik wil niet klagen,
maar schrijd, berustend pelgrim, zacht en vroom,
ter Hoogten in de glorie van mijn droom.

Geef schoonheid mij...

Geef schoonheid mij voor al mijn dagen,
genadig God der Eeuwigheid,
'k wil elken last mijns levens dragen.
Uw zwaarste wee blijmoedig schragen.
zoo mij wat glans van schoonheid beidt.

Geef vreugden mij voor gansch mijn leven,
die aan Uw bron ontsproten zijn,
en in Uw zuiver licht geheven,
mijn komrend zwoegen wijding geven,
mijn nacht der heemlen zonneschijn.

Geef mij den zang der eeuwge sferen,
waardoor Uw godlijke adem gaat;
'k wil met deemoedig hart U eeren,
mijn gansche wezen naar U keeren,
en knielen in Uw lichtgelaat...

Geef mij den droom der wijde verten,
en maak mijn schamel leven schoon,
den eeuwgen drang der teedre herten,
om vrij van band en aardsche smerten,
te stijgen naar Uw glorietroon.

Schenk mij een weerschijn van Uw wezen,
een glimlach van Uw majesteit,
en ik zal nacht noch nooden vreezen,
maar, kind der Schoonheid, vroom verrezen,
blij leven in Uw heerlijkheid...

Schenk licht mij, uit *Uw* glans geboren,
en vreugden, die der heemlen zijn,
laat Schoonheid al mijn weg begloren,
een verre klank der eeuwge koren,
stil ruischen door mijn aardsch refrein...

Geef schoonheid, schoonheid aan mijn dagen,
en weze Uw naam gebenedijd;
wie Schoonheid heeft, zal niet versagen,
hij mag een deel der heemlen dragen,
een deel der eindlooze Eeuwigheid...

O kracht der schoonheid...

O kracht der Schoonheid, die mij schraagt,
mijn wonden heelt, als 't leed mij treft,
mijn geest in puurder sferen draagt,
mijn peinzend hoofd ten hemel heft;

o kracht der Schoonheid, die verwijdt
mijn aarzlend aardsch begrensd gezicht,
langs 't aardsche heen ter Eeuwigheid
mijn wankelende schreden richt;

o kracht der Schoonheid, ongerept
geboren uit der Godheid schoot,
gij die uit smarten vreugden schept,
en 't leven opwekt uit-den dood;

o kracht der Schoonheid, zegen mij,
mijn schamel werk, mijn needrig huis,
maak van der wereld smaad mij vrij,
en bouw mijn ziel een veilge kluis...

O kracht der Schoonheid, ik ben klein,
ik heb gezondigd en gefaald,
maar 'k voel mijn leven schoon en rein,
daar mij úw licht uit de oogen straalt.

Ik ben een arm, zwak mensch, ik lijd,
maar wensch noch troost noch medelij.
Schenk mij úw stille heerlijkheid,
o kracht der Schoonheid, zégen mij.

Aan mijn vrouw...

I. Wij gaan ter zelfde wegen...

Wij gaan ter zelfde paden,
wild-hobblig, schaarsch van licht,
gij, schoon en sterk van daden,
ik, die maar droom en dicht...

Mijn droomen slepen trage,
steeds onvervuld, zich voort;
toch schrei ik niet, noch klage,
maar luister naar uw woord...

Ik voel uw mededoogen,
ik weet, uw hart doet zeer,
en zeegnend zien uw oogen
op mij, den droomer, neer...

En met uw trouwe handen
streelt gij mijn voorhoofd zacht,
leidt mij naar rustger landen
waar mij uw liefde wacht,

en fluistrend zingt uw tale,
tot ik weer aadmen hoor
het ruischend woud, en dwale
met u de lanen door...

O vrouw vol grootsch erbarmen,
zie, 'k ben niet droef, noch bang..
Wiég me in uw koestrende armen,
en kus me, stil en lang...

II. Gedenk den gulden tijd...

Gedenk den gulden tijd van onze liefde, o vrouwe,
en troost mijn eenzaamheid...
Gíj weet slechts, hoe mijn hart vol pijn is en vol rouwe,
gíj weet slechts, hoe ik lijd...

O vrouwe, die ik heb in vrome liefde aanbeden,
en nóg ten hemel draag,
die reddend mij verschijnt als ik vertrapt, vertreden,
steun in uw liefde vraag;

Vrouw, die in 't hart de vlam der oude liefdedagen
met blijden trots bewaakt,
geen dag is eenzaam, en mijn mond en zal niet klagen,
waar mij uw min genaakt...

O goede en teedre Vrouw, ziel van mijn ziel, mijn Heilige,
zie liefdrijk op mij neer.
Ik ween... strengel om mij uw armen weer, de veilige,
en kus mij, lijk weleer...

III. Droom mijner jeugd...

Het is iets teers, dat mij niet meer verlaat,
iets innigs, dat ik steeds in mij zal dragen,
de zuivre schoonheid van uw zoet gelaat,
dat lacht naar mij uit verre en blijde dagen...

Gelijk een lied uit lentelichte hagen
zingend de komst van lente's dageraad,
steeds na-zingt, zacht, hoe later stormen jagen,
en blijft een vreugde voor wie verder gaat,

zoo ruischt uw stem nog door mijn bitterst klagen,
heiligt mijn smart, en zegent mijnen haat,
helpt mij den zwaren last des levens dragen,

bevrijdt mijn krachten, die geketend lagen...
O verre stem vol troost, o zoet en schoon gelaat,
droom mijner jeugd, die mij niet meer verlaat...

IV. Wij hebben zorgend...

Wij hebben zorgend naast elkaar geleefd,
zoo vele jaren, en den weg gevonden,
die aan ons hart den zachten vrede geeft.
Ik weet, veel teedre vreugden zijn verzwonden,

mijn geest, die naar de klaarste hoogten streeft,
lag vaak aan donkre ketenen gebonden,
mijn ziel, ten ruwen strijd des levens, heeft
aan doorn en struik haar vleugelen geschonden.

Ik heb gebloed uit duizend wrange wonden,
't leven gevloekt, bij noodlots vuist gebeefd,
en, arm, zwak mensch, boosheid gedaan en zonden,

maar 'k mocht met u de stille kreek ontwaren,
waar, 'wijl mijn ziel de weeke zeilen reeft,
ons kalm geluk zal vredig binnenvaren...

V. Wijding

Waar ook mijn dolend leven gaat,
mijn herte groeit vol liefde u tegen;
'k sta in de schaduw van uw zegen,
en voel uw vredig-schoon gelaat
dat mij vergevend gadeslaat.

Liet vaak mijn arm onrustig hert
vereenzaamd-droevig, mij verdwalen,
'k zag, in den nacht, úw oogen stralen,
zóo klaar, tot weer, na zonde en smert,
mijn leven schoon en rustig werd.

Gij waart mijn eerste liefde en 'k zag
geen schooner droom mij sinds bekoren;
wat goeds in mij is, werd geboren,
in 't gloren van uw woord en lach,
gelijk het leven uit den dag.

Gij waart mijn eerste vreugde en 'k rust
in groeiend minnen aan uw boezem;
gij zijt mijn geurge rozenbloesem,
mijn morgendroom, mijn avondlust,
de meizon, die mijn landen kust.

Mijn lied werd uit úw schoot gewekt,
mijn kracht steeg met úw kracht naar boven,
uw min ontsluit de blijde hoven,
waar onbelaagd en onbevlekt
mijn droom zijn teere vleuglen strekt...

Gij zijt alom, waar 'k reize of vaar -
een bloeme bloeit, uw lokken geuren,
een vogel zingt, ik hoor u neuren,
de zon straalt, 'k zie uw oogen klaar,
en 't waait, gij streelt en kust mijn haar...

Gij waart de bloesem van mijn Mei,
gij zijt de roze van mijn zomer,
de glorie van den armen droomer,
gij zijt het hoogste en schoonste in mij,
mijn droom, mijn lied, mijn poëzij...